

METODIKA PRE VYPRACOVANIE FINANČNEJ ANALÝZY PROJEKTU

Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky

Riadiaci orgán pre Operačný program Kvalita životného prostredia

verzia 1.1, 01. júl 2015

Obsah

1	Úvod	3
1.1	Zoznam skratiek	4
1.2	Právny rámec	4
1.3	Definície základných pojmov	5
2	Všeobecné ustanovenia o projektoch vytvárajúcich príjem	7
2.1	Projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia	9
2.2	Projekty vytvárajúce čistý príjem počas ich realizácie	10
2.3	Paušálna sadzba čistého príjmu (Flat rate)	10
2.4	Finančná analýza	11
3	Forma spracovania finančnej analýzy	14
3.1	Tabuľková časť finančnej analýzy	14
3.2	Textová časť finančnej analýzy	14
3.3	Podporná dokumentácia (prílohy) k finančnej analýze	16
4	Postup pri vypracovaní Finančnej analýzy	17
4.1	Stanovenie referenčného obdobia finančnej analýzy	17
4.2	Stanovenie investičných výdavkov	18
4.3	Stanovenie príjmov z prevádzky	20
4.4	Stanovenie výdavkov na prevádzku	21
4.5	Stanovenie zostatkovej hodnota	22
4.6	Stanovenie štruktúry financovania	24
5	Postup pri vypracovaní Zjednodušenej finančnej analýzy	26
6	Riešenie špecifických otázok súvisiacich s vypracovaním finančnej analýzy	27
6.1	Využitie výstupov projektu na vlastnú spotrebu	27
6.2	Realizácia projektu v rámci existujúcej infraštruktúry	27
6.2.1	Znižovanie celkových príjmov z prevádzky novej i existujúcej infraštruktúry o prevádzkové výdavky a odpisy existujúcej infraštruktúry	28
6.2.2	Započítanie zostatkovej hodnoty existujúcej infraštruktúry do investičných výdavkov projektu	29
6.3	Zapojenie viacerých subjektov do projektu	30
6.4	Projekty zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd	31
6.4.1	Prevádzkové výdavky	31
6.4.2	Príjmy z prevádzky	33
6.4.3	Projekty realizované v rámci existujúcej infraštruktúry	34
6.4.4	Zabezpečovanie prevádzky vodohospodárskej infraštruktúry iným subjektom	35
	Prílohy	36

1 Úvod

Metodika pre vypracovanie finančnej analýzy projektu Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej len „Metodika“) definuje všeobecné ustanovenia o projektoch vytvárajúcich príjem a požiadavky viažuce sa na zohľadnenie čistých príjmov pri výpočte výšky príspevku.

Metodika je určená pre subjekty zapojené do implementácie Operačného programu Kvalita životného prostredia (ďalej aj „OP KŽP“ alebo „OP“), t.j. žiadateľov a prijímateľov, ktorí budú realizovať projekty vytvárajúce príjem, riadiaci orgán a sprostredkovateľské orgány.

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem či už počas realizácie projektu v zmysle čl. 65 všeobecného nariadenia, alebo po jeho ukončení v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci (t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OP nad rámec skutočnej potreby projektu).

Oproti programovému obdobiu 2007 – 2013 došlo v rámci zohľadňovania čistých príjmov pri výpočte výšky pomoci pre projekt k viacerým zmenám. Tieto zahŕňajú predovšetkým zavedenie možnosti uplatnenia paušálnej sadzby (Flat rate) čistých príjmov pre projekty, na ktoré sa vzťahuje čl. 61 všeobecného nariadenia a zavedenie povinnosti sledovať príjmy a zohľadniť ich pri stanovení výšky nenávratného finančného príspevku aj pri projektoch mimo čl. 61 všeobecného nariadenia.

Táto Metodika, ako aj každá jej aktualizácia, nadobúda platnosť dňom jej schválenia a účinnosť dňom jej zverejnenia na webovom sídle Poskytovateľa.

1.1 Zoznam skratiek

Tabuľka 1: Zoznam skratiek

Skratka	Význam
CBA	analýza nákladov a prínosov projektu
COV	celkové oprávnené výdavky
ČOV	čistiareň odpadových vôd
DPH	daň z pridanej hodnoty
EK	Európska komisia
EŠIF	Európske štrukturálne a investičné fondy
EÚ	Európska Únia
FA	finančná analýza
MS	monitorovacia správa
NFP	nenávratný finančný príspevok
OP	operačný program
OP KŽP	Operačný program Kvalita životného prostredia
PO	prioritná os
PS	paušálna sadzba
RO	riadiaci orgán
SO	sprostredkovateľský orgán
ÚRSO	Úrad pre reguláciu sieťových odvetví
ŽoNFP	žiadosť o poskytnutie nenávratného finančného príspevku
ŽoP	žiadosť o platbu

1.2 Právny rámec

Metodika v oblasti Európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej aj "EŠIF") v programovom období 2014 – 2020 vychádza najmä z nasledovných dokumentov:

- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013 zo 17. decembra 2013, ktorým sa stanovujú spoločné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde, Európskom poľnohospodárskom fonde pre rozvoj vidieka a Európskom námornom a rybárskom fonde zahrnuté do spoločného strategického rámca a ktorým sa stanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde, Kohéznom fonde Európskom námornom a rybárskom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006 (ďalej aj „všeobecné nariadenie“);
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1301/2013 zo 17. decembra 2013 o Európskom fonde pre regionálny rozvoj a ciele Investície pre rast a zamestnanosť, a ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1080/2006;
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1300/2013 zo 17. decembra 2013 o Kohéznom fonde, ktorým sa zrušuje nariadenie Rady (ES) č. 1084/2006;
- Delegované nariadenia Komisie (EÚ) č. 480/2014 z 3. marca 2014, ktorým sa dopĺňa nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 1303/2013;
- Nariadenie Komisie (EÚ) č. 651/2014 zo 17. júna 2014 o vyhlásení určitých kategórií pomoci za zlučiteľné s vnútorným trhom podľa článkov 107 a 108 zmluvy;

- Metodický pokyn Centrálného koordinačného orgánu č. 7 k vypracovaniu finančnej analýzy projektu, analýzy nákladov a prínosov projektu a finančnej analýzy žiadateľa o NFP v programovom období 2014 – 2020 z 5.2.2015;
- Zákon č. 292/2014 Z. z. o príspevku poskytovanom z európskych štrukturálnych a investičných fondov a o zmene a doplnení niektorých zákonov;
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o účtovníctve“);
- Zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej aj „zákon o dani z príjmov“);
- Zákon č. 222/2004 Z. z. o dani z pridanej hodnoty v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o DPH“).

1.3 Definície základných pojmov

Uvedené definície majú informatívny charakter pre vysvetlenie základných pojmov používaných v tomto dokumente a nie sú nadradené definíciám uvedených v príslušných nariadeniach EÚ a platnej národnej legislatíve.

Bežné ceny – ceny skutočné v danom čase. Jedná sa o ceny, ktoré zahŕňajú účinky inflácie, a ktoré väčšinou nie sú totožné so stálymi cenami.

Čisté príjmy – príjmy projektu po odpočítaní všetkých prevádzkových výdavkov a výdavkov na náhradu zariadenia s krátkou životnosťou, ktoré vzniknú v priebehu príslušného obdobia. Úspory prevádzkových nákladov, ktoré vznikli počas projektu, sa považujú za čistý príjem, ak nie sú kompenzované rovnocenným znížením prevádzkových dotácií.

Čistá súčasná hodnota – finančný ukazovateľ, ktorý poskytuje informácie o finančnej návratnosti a finančnej udržateľnosti projektu. Ide o vyjadrenie súčasnej hodnoty budúcich čistých peňažných tokov vypočítaných ako rozdiel plánovaných výdavkov a príjmov projektu. Každá finančná analýza musí obsahovať výpočet čistej súčasnej hodnoty budúcich peňažných tokov. Pre potrebu výpočtu čistej súčasnej hodnoty sa využíva **diskontná sadzba na úrovni 4%**.

Diskontná sadzba – sadzba, prostredníctvom ktorej sú budúce hodnoty diskontované k súčasnosti. Odráža náklady príležitostí kapitálu pre investora (t.j. ušlý výnos z najlepšieho alternatívneho projektu).

Doba realizácie projektu – obdobie definované v ŽoNFP, počas ktorého je projekt realizovaný.

Finančná analýza – analýza, ktorej účelom je primárne odôvodnenie potreby nenávratného finančného príspevku pre realizáciu projektu generujúceho príjem, resp. stanovenie adekvátnej výšky nenávratného finančného príspevku. Finančná analýza zároveň slúži na zabezpečenie poskytovateľa, že projekt po ukončení financovania z prostriedkov nenávratného finančného príspevku bude aj naďalej finančne udržateľný. Podstatou finančnej analýzy je výpočet peňažných tokov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia (v závislosti od typu projektu), pričom ich kalkulácia vychádza z rozdielu výdavkov a príjmov v daných rokoch. Pre účely tohto dokumentu rozlišujeme **Finančnú analýzu** a **Zjednodušenú finančnú analýzu**.

Finančná medzera - predstavuje rozdiel medzi súčasnou hodnotou investičných výdavkov na projekt a súčasnou hodnotou čistého príjmu za určené referenčné obdobie, ktorý je primeraný pre dané kategórie investícií. Vyjadruje časť investičných výdavkov na projekt, ktoré nemôžu byť financované samotným projektom, a preto môže byť projekt financovaný formou príspevku.

Infraštruktúra - kapitálový výdavok v zmysle § 8 ods. 4 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v nadväznosti na § 22 zákona o dani z príjmov (samostatné hnutelné veci, prípadne súbory hnutelných vecí, ktoré majú samostatné technicko-ekonomické určenie, ktorých vstupná cena je vyššia ako 1 700 eur a prevádzkovo-technické funkcie dlhšie ako jeden rok a dlhodobý nehmotný majetok, ktorého vstupná cena je vyššia ako 2 400 eur a použiteľnosť alebo prevádzkovo-technické funkcie sú dlhšie ako jeden rok).

Investičné výdavky – celkové oprávnené aj neoprávnené výdavky vynaložené v súvislosti s realizáciou projektu. Primárne ich rozdeľujeme na fixné pevné investície (budovy, stroje, pozemky), nábehové investície (prípravné štúdie vrátane štúdií uskutočniteľnosti, konzultačné služby atď.) a na zmeny prevádzkového kapitálu počas referenčného obdobia.

Majetok - tie aktíva účtovnej jednotky, ktoré sú výsledkom minulých udalostí, je takmer isté, že v budúcnosti zvýšia ekonomické úžitky účtovnej jednotky a dajú sa spoľahlivo oceniť podľa § 24 až 28 zákona o účtovníctve; vykazujú sa v účtovnej závierke v súvahe alebo vo výkaze o majetku a záväzkoch.

Neoprávnené výdavky - výdavky, ktoré vznikli mimo obdobia oprávnenosti výdavkov alebo boli predmetom financovania inej nenávratnej pomoci alebo spadajú do účtovnej kategórie neoprávnenej na spolufinancovanie z prostriedkov OP alebo nesúvisia s činnosťami nevyhnutnými pre úspešnú realizáciu projektu alebo sú v rozpore s výzvou na predkladanie žiadostí o NFP, zmluvou o poskytnutí NFP, resp. rozhodnutím o schválení žiadosti o NFP (v prípadoch, ak prijímateľom a poskytovateľom je tá istá osoba), podmienkami schémy de minimis, príp. schémy štátnej pomoci, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť výzvy na predkladanie žiadostí o NFP. Neoprávneným výdavkom môže byť aj výdavok, ktorý nebol preukázaný a nespĺňa princíp hospodárnosti, efektívnosti, účelnosti a účinnosti.

Oprávnené výdavky - výdavky, ktoré vznikli a boli uhradené prijímateľom v oprávnenom období a zároveň spĺňajú všetky podmienky oprávnenosti definované legislatívou EÚ a SR.

Paušálna sadzba (Flat rate) čistých príjmov – paušálna percentuálna sadzba stanovená na úrovni EK, ktorá slúži k jednorazovému zníženiu oprávnených výdavkov projektu za účelom zohľadnenia čistých príjmov projektu v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia.

Podstatná hodnota – hodnota, kedy príjmy vyvolané projektom prevýšia prevádzkové výdavky projektu (sleduje sa pri projektoch s celkovými oprávnenými výdavkami nižšími ako 50 000 Eur).

Pomoc de minimis - pomoc, ktorá nespĺňa všetky kritériá článku 107 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ a na ktorú sa nevzťahuje notifikačná povinnosť. Celková výška pomoci de minimis poskytnutej jednému podniku nepresiahne 200 000 Eur v priebehu obdobia troch fiškálnych rokov. Celková výška pomoci de minimis, poskytnutej jednému podniku vykonávajúcemu cestnú nákladnú dopravu v prenájme alebo za úhradu, nepresiahne 100 000 Eur v priebehu troch fiškálnych rokov.

Prevádzkové výdavky - zahŕňajú všetky predpokladané výdavky na nákup tovaru a služieb, ktoré nie sú investičného charakteru, pretože sú spotrebované v každom účtovnom období. Patria sem: priame výdavky výroby (spotreba materiálu a služieb, personál, údržba, všeobecné výrobné výdavky); administratívne a všeobecné výdavky a predajné a distribučné výdavky.

Projekt - súhrn aktivít a činností, na ktoré sa vzťahuje poskytnutie pomoci, ktoré popisuje žiadateľ v ŽoNFP a ktoré realizuje prijímateľ v súlade so zmluvou o poskytnutí NFP, resp. s rozhodnutím o schválení žiadosti o NFP (v prípade, ak je prijímateľ a RO tá istá osoba).

Referenčné obdobie – obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahrnilo jej pravdepodobné dlhodobé dopady.

Schémy štátnej pomoci a schémy pomoci „de minimis“ - dokumenty, ktoré presne stanovujú pravidlá a podmienky, na základe ktorých môžu poskytovatelia pomoci poskytnúť štátnu pomoc a pomoc „de minimis“ jednotlivým prijímateľom.

Štátna pomoc - akákoľvek pomoc poskytovaná z prostriedkov štátneho rozpočtu alebo akoukoľvek formou z verejných zdrojov subjektu, ktorý vykonáva hospodársku činnosť, ktorá narúša súťaž alebo hrozí narušením súťaže tým, že zvýhodňuje určité podniky alebo výrobu určitých druhov tovarov a môže nepriaznivo ovplyvniť obchod medzi členskými štátmi Európskej únie.

Zostatková hodnota - hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

2 Všeobecné ustanovenia o projektoch vytvárajúcich príjem

V prípade projektov, ktoré vytvárajú príjem či už počas realizácie projektu, alebo po jeho ukončení, je potrebné celkové oprávnené výdavky projektu znížiť o čisté príjmy, aby bola zabezpečená primeraná výška pomoci, t.j. aby nedošlo k neadekvátnemu poskytovaniu finančných prostriedkov OP nad rámec skutočnej potreby projektu. Uvedená primeraná výška pomoci predstavuje tzv. „medzeru vo financovaní“, ktorá vzniká, ak čistý príjem za príslušné obdobie nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky projektu.

Vzhľadom na uvedené platí, že oprávnené výdavky na projekty vytvárajúce príjmy neprevýšia súčasnú hodnotu investičných výdavkov, po odpočítaní súčasnej hodnoty čistého príjmu z investície za stanovené obdobie.

Ak na spolufinancovanie nie sú oprávnené všetky investičné výdavky, čistý príjem sa prideli pomerne k oprávneným a neoprávneným častiam investičných výdavkov.

Projekty vytvárajúce príjem sú projekty, ktoré zahŕňajú:

- investíciu do infraštruktúry, ktorej používanie je spolplatnené a priamo uhradené užívateľmi, alebo
- predaj alebo prenájom pozemkov alebo budov, alebo
- poskytovanie služieb za poplatok.

Platby, ktoré žiadateľ/prijímateľ prijal a ktoré vyplývajú zo zmluvných sankcií v dôsledku porušenia zmluvy medzi žiadateľom/prijímateľom a treťou stranou a tretími stranami alebo ktoré vznikli v dôsledku stiahnutia ponuky tretej strany vybranej podľa pravidiel verejného obstarávania (záloha), sa nepovažujú za príjem a neodpočítavajú sa od oprávnených výdavkov projektu.

V podmienkach OP KŽP sa, z pohľadu povinností žiadateľa/prijímateľa viažucich sa na výpočet a monitorovanie čistých príjmov, rozlišujú tri skupiny projektov vytvárajúcich čistý príjem:

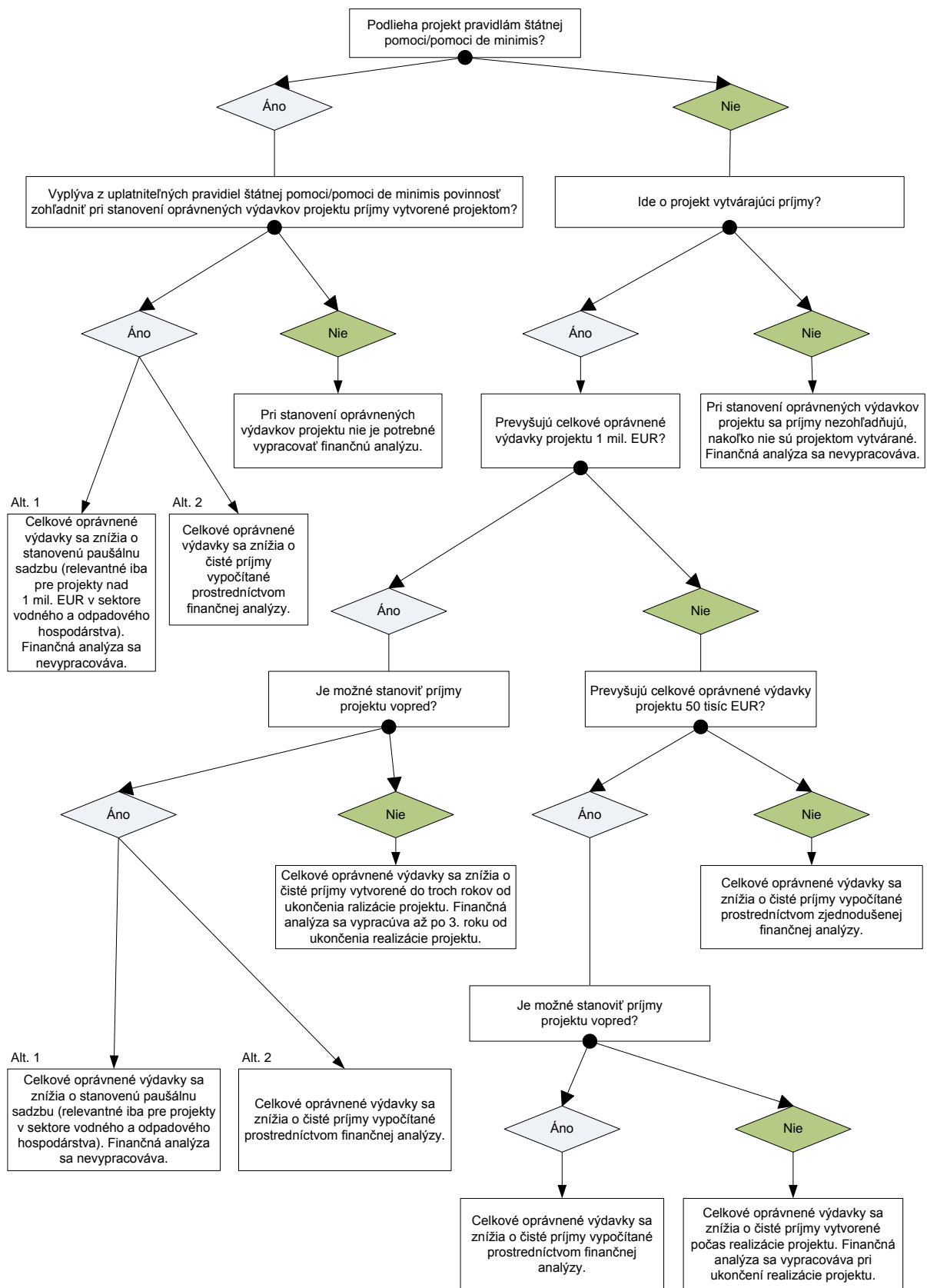
- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia**, t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj obdobia po jeho dokončení, ktorých celkové oprávnené výdavky sú **vyššie ako 1 000 000 Eur** (v zmysle čl. 61 všeobecného nariadenia);
- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas realizácie projektu**, ktorých celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo **nižšie ako 1 000 000 Eur a zároveň vyššie ako 50 000 Eur** (v zmysle čl. 65 ods. 8 všeobecného nariadenia);
- **projekty vytvárajúce čistý príjem počas realizácie projektu**, ktorých celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo **nižšie ako 50 000 Eur**.

Povinnosť zohľadnenia čistých príjmov pri stanovení výšky pomoci sa **nevzťahuje na projekty OP KŽP**:

- ktoré negenerujú príjmy (napr. protipovodňové aktivity realizované vo verejnom záujme),
- na ktoré sa vzťahujú pravidlá o štátnej pomoci (s výnimkou špecifických prípadov, kedy to priamo vyplýva z uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci/pomoci de minimis),
- ktoré sú podporené z finančných nástrojov¹.

Pre jednoduchšiu orientáciu žiadateľa v problematike zohľadňovania čistých príjmov pri výpočte výšky NFP sú v rámci nižšie uvedenej schémy zobrazené rámcové vylučovacie otázky, ktoré je potrebné zodpovedať pri určovaní skutočnosti, či sa na projekt vzťahuje/nevzťahuje povinnosť zohľadnenia čistých príjmov.

¹ Návrtná forma pomoci, ktorá je poskytovaná na podporu investícií, od ktorých sa očakáva, že budú finančne životaschopné, ale nemajú zabezpečené dostatočné financovanie z trhových zdrojov.

2.1 Projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia (t.j. počas obdobia realizácie projektu, ako aj po jeho ukončení), ktorých **celkové oprávnené výdavky sú vyššie ako 1 000 000 Eur**, sa potenciálny čistý príjem z projektu určí **vopred** prostredníctvom jednej z nasledujúcich metód, ktorú si môže zvoliť žiadateľ sám:

- **uplatnenie paušálnej sadzby** čistého príjmu za sektor alebo subsektor, ktorý sa na projekt vzťahuje;
- **výpočet finančnej medzery** (výpočet diskontovaného čistého príjmu z projektu pri zohľadnení referenčného obdobia primeraného pre sektor alebo subsektor, ktorý sa vzťahuje na projekt, bežne očakávanej ziskovosti v rámci príslušnej kategórie investícií, uplatňovania zásady „znečisťovateľ platí“ a prípadne aj zásady spravodlivosti spojenej s relatívnou prosperitou príslušného členského štátu alebo regiónu) **prostredníctvom finančnej analýzy projektu**².

Referenčné obdobie predstavuje časové obdobie (t.j. počet rokov), v rámci ktorého sa vo finančnej analýze uvádzajú plánované hodnoty príjmov a výdavkov. Tieto plánované hodnoty týkajúce sa budúceho trendu projektu by sa mali formulovať na obdobie odrážajúce ekonomickú životnosť investície, ktoré je dostatočne dlhé na to, aby zahŕňalo jeho pravdepodobné dlhodobé dopady. Ide o časové obdobie, kedy je možné overiť úspešnosť investície. Trvanie referenčného obdobia sa mení podľa povahy investície. Pre jednotlivé sektory, resp. subsektory podpory v rámci OP KŽP sa uplatňujú tieto referenčné obdobia:

Tabuľka 2: Relevantné referenčné obdobia v rámci OP KŽP

Sektor	Referenčné obdobie (v rokoch)
Odpadové hospodárstvo	25
Energetika	20
Odvádzanie a čistenie komunálnych vôd / zásobovanie pitnou vodou	30
Ostatné sektory	15

V prípade, **ak objektívne nie je možné vopred stanoviť príjmy**³ sa čisté príjmy vytvorené do troch rokov od ukončenia realizácie projektu odpočítajú z celkových oprávnených výdavkov projektu. Prijímateľ je povinný podávať RO/SO informácie o výške skutočne vytvorených čistých príjmov, a to prostredníctvom následných monitorovacích správ po dobu troch rokov od ukončenia realizácie projektu. Uplynutím týchto troch rokov však monitorovanie projektu pre prijímateľa nekončí. Za účelom preukázania celkovej udržateľnosti projektu, prijímateľ pokračuje v predkladaní ďalších následných monitorovacích správ, a to v zmysle Zmluvy o poskytnutí NFP.

Ak bude projekt vytvárať čisté príjmy už počas realizácie projektu, RO/SO zabezpečí kontrolu čistých príjmov, a to kontrolou na mieste, minimálne jedenkrát počas obdobia realizácie projektu, najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

Žiadateľ, v prípade projektov, ktoré vytvárajú čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia, vyplní, resp. vypracúva buď:

- tabuľku „Paušálna sadzba“ v rozsahu **prílohy č. 2 tejto Metodiky**, ak sa rozhodne uplatniť **metódu paušálnej sadzby čistého príjmu**, alebo
- **finančnú analýzu** v rozsahu **prílohy č. 3 tejto Metodiky** (*Finančná analýza – tabuľková časť*), ak sa rozhodne uplatniť **metódu výpočtu finančnej medzery**.

² V prípade projektov s celkovými oprávnenými výdavkami nad 50 mil. Eur (tzv. veľké projekty) sa uvedený výpočet finančnej medzery vykonáva prostredníctvom analýzy nákladov a prínosov projektu (cost-benefit analýzy).

³ Príjmy nie je možné stanoviť vopred iba **vo výnimočných**, objektívne overiteľných prípadoch. K takýmto prípadom patria situácie, kedy nie je možné definovať jeden z faktorov ovplyvňujúcich možnosť odhadu príjmov, t.j. úroveň dopytu, počet užívateľov alebo výšku uplatňovanej ceny/poplatku. Tento problém nastáva typicky u inovačných projektov, resp. projektov, kde dopyt bude vytvorený novou ponukou.

2.2 Projekty vytvárajúce čistý príjem počas ich realizácie

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas realizácie projektu, ktorých **celkové oprávnené výdavky sú rovné alebo nižšie ako 1 000 000 EUR a zároveň vyššie ako 50 000 Eur**, sa potenciálny čistý príjem z projektu určí **vopred**, avšak výhradne na **základe výpočtu finančnej medzery prostredníctvom finančnej analýzy projektu**.

Pokiaľ čisté príjmy vytvorené v období realizácie projektu **neboli zohľadnené pri schválení projektu** a pomoc nebola znížená už na začiatku projektu, je potrebné odpočítať tieto príjmy od oprávnených výdavkov projektu. Prijímateľ má povinnosť monitorovať čisté príjmy po dobu realizácie projektu a deklarovať ich v záverečnej monitorovacej správe, rovnako ako aj finančne vysporiadať, a to najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

V prípade, že príjmy boli zohľadnené už pri schválení projektu, predpokladaná výška čistých príjmov sa môže líšiť od skutočne dosiahnutých hodnôt. Potom platí nasledovné:

- ak sú skutočné čisté príjmy nižšie, prijímateľ nemá nárok na navýšenie NFP;
- ak sú skutočné čisté príjmy vyššie, o toto navýšenie sa znížia oprávnené výdavky.

V prípade projektov vytvárajúcich čistý príjem počas realizácie projektu, ktorých **celkové oprávnené výdavky sú rovné, alebo nižšie ako 50 000 Eur** sa potenciálny čistý príjem (tzv. **podstatná hodnota**) zohľadňuje **iba** pri schvaľovaní projektu (t.j. pri výpočte výšky NFP). Ak bude projekt vytvárať čisté príjmy počas realizácie projektu, RO/SO zabezpečí kontrolu čistých príjmov, a to kontrolou na mieste, minimálne jedenkrát počas obdobia realizácie projektu, najneskôr pred schválením záverečnej žiadosti o platbu.

Žiadateľ, v prípade projektov, ktoré vytvárajú čistý príjem počas realizácie projektu, vypracúva **finančnú analýzu**, alebo **zjednodušenú finančnú analýzu** v závislosti od výšky celkových oprávnených výdavkov projektu:

- ak sú **celkové oprávnené výdavky nižšie ako 1 000 000 Eur a súčasne vyššie ako 50 000 Eur**, žiadateľ vypracuje **finančnú analýzu** v rozsahu **prílohy č. 3 tejto Metodiky**;
- ak sú **celkové oprávnené výdavky rovné alebo nižšie ako 50 000 Eur**, žiadateľ vypracuje **zjednodušenú finančnú analýzu** v rozsahu **prílohy č. 4 tejto Metodiky**.

2.3 Paušálna sadzba čistého príjmu (Flat rate)

Možnosť využitia metódy paušálnej sadzby čistého príjmu predstavuje zjednodušený prístup k povinnosti žiadateľa/prijímateľa monitorovať výšku realizovaných príjmov z projektu.

Použitie metódy paušálnej sadzby je možné len pre projekty vytvárajúce čistý príjem počas stanoveného referenčného obdobia, t.j. počas obdobia realizácie projektu ako aj po jeho dokončení, **ktorých celkové oprávnené výdavky sú vyššie ako 1 000 000 Eur**. Podstatou paušálnej sadzby je **jednorazové zníženie oprávnených výdavkov projektu percentuálnou paušálnou sadzbou**, pričom toto zníženie je trvalé a v nasledujúcom období, či už počas alebo po ukončení realizácie projektu, nie je potrebné sledovať vytvárané príjmy a upravovať výšku schválených oprávnených výdavkov z dôvodu rozdielnej výšky príjmov. Pri použití tejto metódy nie je potrebné monitorovať skutočnú výšku realizovaných príjmov ani posudzovať zostatkovú hodnotu projektu.

V podmienkach OP KŽP je možné (v zmysle Prílohy V všeobecného nariadenia) paušálnu sadzbu uplatniť pre projekty realizované v nasledujúcich sektoroch:

Tabuľka 3: Paušálne sadzby relevantné pre OP KŽP

Sektor	Paušálna sadzba
Odvádzanie a čistenie komunálnych odpadových vôd/zásobovanie pitnou vodou	25 %
Odpadové hospodárstvo	20 %

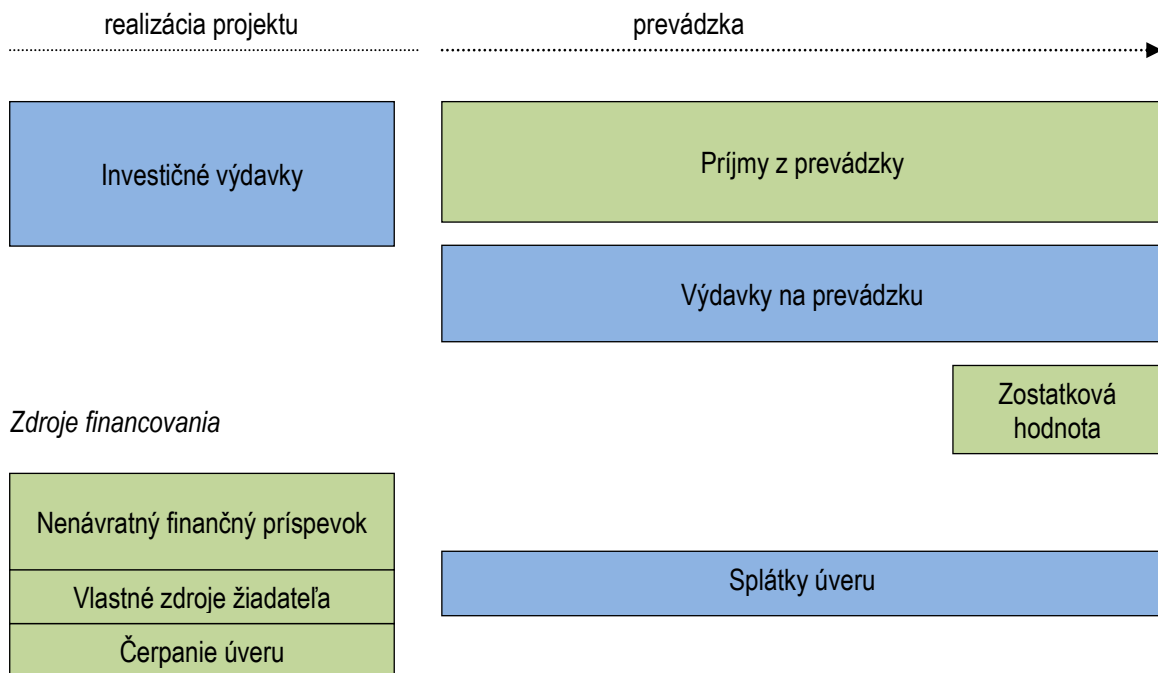
Stanovenie paušálnych sadzieb na národnej úrovni nie je možné. EK môže prostredníctvom delegovaných aktov zmeniť výšku existujúcich paušálnych sadzieb ako aj upravovať rozsah sektorov, pre ktoré bude paušálna sadzba definovaná. V takomto prípade však platí, že upravená výška paušálnej sadzby bude použitá pre nové projekty a nie spätne pre už schválené projekty.

Sektory, pre ktoré paušálna sadzba stanovená nie je, musia čisté príjmy zohľadniť prostredníctvom výpočtu finančnej medzery.

Žiadatelia, ktorí sa rozhodnú pre uplatnenie percentuálneho podielu paušálnej sadzby čistého príjmu na projekt, predkladajú na RO/SO iba vyplnenú tabuľku „**Paušálna sadzba**“ v rozsahu **prílohy č. 2 tejto Metodiky**.

2.4 Finančná analýza

Finančná analýza, ktorá je spracovávaná pre projekty v rámci OP KŽP, je orientovaná projektovo. Znamená to, že sa neanalyzuje žiadateľ (napr. prostredníctvom ukazovateľov likvidity, rentability a pod.), ale samotný projekt a jeho schopnosť vyprodukovať peňažné toky na prevádzku. Overuje sa nutnosť spolufinancovania projektu a posúdenie udržateľnosti projektu (t.j. či je pre projekt zabezpečené dostatočné množstvo finančných zdrojov). Nasledujúca schéma ilustruje peňažné toky, ktoré vznikajú pri investičných projektoch.

Pri príprave a realizácii projektu je najprv potrebné vynaložiť investičné výdavky. Keďže na začiatku projekt (pravdepodobne) nevytvára žiadne príjmy, je potrebné ich pokryť z iných zdrojov (napr. vlastných zdrojov žiadateľa, úverom alebo sčasti i nenávratným finančným príspevkom).

Po ukončení realizácie projektu je potrebné každoročne vynakladať finančné prostriedky na zabezpečenie prevádzky projektu (napr. zaplatiť zamestnancov, výdavky na energie, materiál a pod.). Zároveň však projekt vytvára i príjmy (napr. stočné, príjmy za predané teplo).

Je dôležité, aby výdavky na prevádzku projektu neprevyšovali príjmy, ktoré sa z projektu získajú, v opačnom prípade bude potrebné zabezpečiť dofinancovanie prevádzky z iných zdrojov (napr. z obecného rozpočtu). V optimálnom prípade príjmy z prevádzky prevyšujú výdavky na prevádzku. Ani to však nemusí znamenať, že projekt bude „ziskový“. Je totiž zároveň potrebné pokryť i investičné výdavky, ktoré boli vynaložené na začiatku projektu. Pre mnohé projekty z oblasti životného prostredia je charakteristické, že nedokážu v plnej miere pokryť svoje investičné výdavky. Tieto projekty sú preto podporované z OP KŽP. Úlohou NFP je zabezpečiť, aby žiadateľ z prevádzky projektu nedosahoval stratu, ale vyrovnané hospodárenie.

Pri projektoch, ktoré nespádajú pod schému štátnej pomoci je podiel príspevku zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu určený na základe ekonomickej výkonnosti projektu – zjednodušený postup možno popísať nasledovne:

1. Zistí sa rozdiel medzi príjmami z prevádzky a výdavkami na prevádzku. Ide o tú časť príjmov, ktoré po uhradení prevádzkových výdavkov zostanú k dispozícii na úhradu investičných výdavkov.
2. Vyššie uvedený rozdiel, o ktorý príjmy z prevádzky prevyšujú výdavky na prevádzku, sa nazýva čistý príjem. Tento sa porovná s výškou investičných výdavkov.
3. Ak čistý príjem prevyšuje investičné výdavky, projekt je ziskový a dokáže si na seba „zarobiť“. V tom prípade nepotrebuje NFP.
4. Ak však čistý príjem nedokáže v plnej miere pokryť investičné výdavky, vznikne tzv. *finančná medzera*. Je preto potrebné zabezpečiť dodatočné zdroje na financovanie projektu, v opačnom prípade by bol projekt pre žiadateľa stratový (pokiaľ by žiadateľ napr. financoval projekt z úveru, projekt by nevytvoril dostatočné príjmy na pokrytie prevádzkových výdavkov i splátok úveru). Toto dodatočné dofinancovanie projektu je preto zabezpečené z NFP⁴.

Na základe vykalkulovanej výšky finančnej medzery dochádza pri projektoch, ktoré nespádajú pod schému štátnej pomoci, k zníženiu výšky celkových oprávnených výdavkov projektu. Z tejto zníženej výšky oprávnených výdavkov sa následne počíta výška NFP (t.j. percentuálna výška NFP sa nemení, ale mení sa výška oprávnených výdavkov, z ktorých sa NFP počíta).

Aby stanovená finančná medzera mala minimálny negatívny dopad na realizáciu projektu, je potrebné príjmy a výdavky projektu stanoviť čo najpresnejšie. Zároveň je potrebné odhadnúť plánované výdavky a príjmy projektu čo najpresnejšie a všetky odhady riadne podložiť vhodnou preukazujúcou dokumentáciou tak, aby aj následne bolo možné posúdiť, ako boli príjmy a výdavky odhadnuté. RO/SO vykonáva pravidelné posudzovanie a monitorovanie peňažných tokov v troch fázach projektu:

1. v rámci odborného hodnotenia žiadosti o NFP;
2. počas realizácie projektu – sledovanie prebieha formou pravidelných monitorovacích správ (s príznakom výročná, alebo záverečná), ktoré je prijímateľ povinný pravidelne predkladať;
3. počas monitorovacieho obdobia po ukončení realizácie projektu – formou následných monitorovacích správ.

Prijímateľ je povinný viesť svoje účtovníctvo tak, aby bol schopný v rámci monitorovacích správ jednoznačne identifikovať všetky príjmy a výdavky spojené s daným projektom. V prípade, ak nie je možné jednoznačne priradiť napr. presnú výšku príjmov k projektu, prijímateľ musí zabezpečiť a zdôvodniť použitie čo najpresnejšieho oprávneného podielu vzťahujúceho sa k projektu.

Pri projektoch, ktoré spadajú pod schému štátnej pomoci sa postupuje v zmysle stanovených pravidiel štátnej pomoci. Pri stanovení výšky oprávnených výdavkov nie je potrebné zohľadniť príjmy vytvorené projektom (platí v prípade fixne stanoveného podielu príspevku z verejných zdrojov v príslušnej schéme štátnej pomoci) **s výnimkou špecifických prípadov, kedy z uplatniteľných pravidiel štátnej pomoci takáto povinnosť vyplýva.**

Pre projekty, ktoré vytvárajú čistý príjem (v zmysle čl. 61, ak sa neuplatní paušálna sadzba a čl. 65 ods. 8 všeobecného nariadenia), sa vyžaduje vypracovanie finančnej analýzy projektu v rámci stanoveného referenčného obdobia. Žiadateľ má povinnosť spracovať finančnú analýzu v zmysle tejto Metodiky.

Hlavným účelom finančnej analýzy je výpočet ukazovateľov finančnej výkonnosti projektu. Zvyčajne sa táto analýza vykonáva z hľadiska vlastníka infraštruktúry. Pokiaľ sú vlastníkom a prevádzkovateľom rôzne subjekty, musí byť vykonaná *konsolidovaná* finančná analýza.

Táto metodika definuje pravidlá pre tvorbu dvoch typov finančných analýz:

- **Finančná analýza;**
- **Zjednodušená finančná analýza.**

⁴ Zároveň platí, že medzera vo financovaní môže byť zo zdrojov EÚ a ŠR pokrytá iba do výšky stanovenej v Stratégii financovania Európskych štrukturálnych a investičných fondov pre programové obdobie 2014 – 2020.

Prehľad o vypracovaní jednotlivých typov finančnej analýzy podľa výšky celkových oprávnených výdavkov projektu je uvedený v tabuľke:

Tabuľka 4: Prehľad potreby vypracovania FA vzhľadom na celkové oprávnené výdavky projektu

Celkové oprávnené výdavky (v EUR)	Zjednodušená FA	FA
Rovné, alebo nižšie ako 50 tis.	X	-
Rovné, alebo nižšie ako 1 mil. Eur a zároveň vyššie ako 50 tis.	-	X
Vyššie ako 1 mil.	-	X

V podmienkach OP KŽP žiadateľ/prijímateľ predkladá na RO/SO Finančnú analýzu/Zjednodušenú finančnú analýzu v určitých fázach projektu v závislosti od výšky celkových oprávnených výdavkov projektu, a to:

Tabuľka 5: Periodicita predkladania Finančnej analýzy/Zjednodušenej finančnej analýzy

Fáza projektu	Projekty s COV do 50 tis. Eur	Projekty s COV od 50 tis. Eur do 1 mil. Eur	Projekty s COV nad 1 mil. Eur
V čase podania ŽoNFP	X	X	X
V čase podania záverečnej ŽoP	-	X*	-
V čase podania záverečnej následnej MS	-	-	X*

*Predkladá sa aktualizovaná Finančná analýza⁵

RO/SO bude sledovať výšku skutočných čistých príjmov projektu prostredníctvom výročných monitorovacích správ a záverečnej monitorovacej správy počas realizácie projektu a prostredníctvom následných monitorovacích správ po ukončení realizácie projektu. Bližšie podmienky monitorovanie čistých príjmov sú uvedené v **Príručke pre prijímateľa**.

⁵ Myslí sa tým aktualizácia východiskovej finančnej analýzy projektu, ktorá bola predložená v rámci žiadosti o NFP. Uvedené neplatí v prípade projektov, pri ktorých nebolo možné v čase prípravy projektu objektívne odhadnúť príjmy vopred (čl. 61, odsek 6 všeobecného nariadenia, resp. čl. 65, odsek 8 všeobecného nariadenia).

3 Forma spracovania finančnej analýzy

Finančná analýza, ktorú žiadateľ vypracuje, pozostáva z nasledujúcich častí:

- **tabuľkovej časti** (.xls súboru), ktorá obsahuje vstupné údaje a výpočty (viď príloha č. 3: Finančná analýza – tabuľková časť, resp. príloha č. 4: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť);
- **textovej časti**, ktorá dopĺňa tabuľkovú časť (príloha č. 3a: Textová časť finančnej analýzy, resp. príloha č. 4a: Textová časť zjednodušenej finančnej analýzy);
- **prílohu**, v ktorých žiadateľ doloží podpornú dokumentáciu, ktorá bola použitá na stanovenie jednotlivých vstupných údajov, a na ktoré sa tabuľková, resp. textová časť finančnej analýzy odvoláva.

3.1 Tabuľková časť finančnej analýzy

Na spracovanie tabuľkovej časti finančnej analýzy slúži *príloha č. 3: Finančná analýza – tabuľková časť*.

MS Excel súbor pozostáva z niekoľkých hárkov, t.j.: inštrukcie, typ žiadateľa, peňažné toky projektu, investičné výdavky, výdavky na prevádzku, príjmy z prevádzky, úver, odpisy – daňové a kontrolný list.

V prípade, ak by žiadateľovi/prijímateľovi nevyhovovala ich štruktúra, alebo ak bude potrebné vstupné údaje uvádzať v podrobnejšom členení, môžu sa tieto hárky upraviť alebo môžu byť nahradené vlastnými výpočtami. Je ich však potrebné následne správne prepojiť s hárkom *Peňažné toky projektu*, aby sa zabezpečilo jeho správne naplnenie vstupnými údajmi.

Hárk *Peňažné toky projektu* musí vždy zostať zachovaný a vyplnený. Vzorce v hárku *Peňažné toky projektu* sú uzamknuté a ich zmena nie je povolená. Ak žiadateľ do MS Excel súbor žiadateľ vložil nové hárky (napr. pri zohľadnení zapojenia ďalšieho subjektu do prevádzky projektu), je povinný ju podrobne popísať v textovej časti finančnej analýzy a zabezpečiť správne prepojenie nových hárkov s *Peňažné toky projektu*.

Vstupné údaje vo všetkých hárkoch sa uvádzajú **len do bielych buniek**, v opačnom prípade nemusia byť správne prepočítané.

Pri názvoch niektorých riadkov, stĺpcov, resp. buniek v tabuľkách existuje možnosť zobrazit' si doplňujúci komentár, ktorý môže žiadateľovi/prijímateľovi pomôcť pri vyplnení riadkov, stĺpcov, resp. buniek alebo pochopení jeho významu (pri umiestnení kurzoru myši nad bunkou, ktorá má v rohu červený trojuholník).

V prílohe č. 5 tejto *Metodiky* je uvedený VZOR tabuľkovej časti. Ide o vzorový príklad projektu na výstavbu stokovej siete a čistiarne odpadových vôd. Na jednotlivých hárkoch možno vidieť, ako boli zadávané jednotlivé vstupné údaje a ako boli upravované podľa potreby žiadateľa (najmä hárk *Výdavky na prevádzku* a hárk *Príjmy z prevádzky*).

3.2 Textová časť finančnej analýzy

Tabuľková časť pre finančnú analýzu obsahuje finančné údaje v požadovanej štruktúre príjmov a výdavkov. Súčasne však platí, že všetky vstupné údaje do tabuľkovej časti by mali vychádzať z projektovej dokumentácie, všeobecného účtovníctva žiadateľa/prijímateľa a interných predpisov upravujúcich postupy účtovania v účtovnej jednotke ako aj z iných technických, marketingových a odborných štúdií (ak relevantné). Aby RO/SO pri posudzovaní mohol správne vyhodnotiť nastavenie finančnej analýzy, je potrebné v rámci finančnej analýzy predložiť nie len tabuľkovú časť, ale aj vysvetľujúcu časť vo forme textovej interpretácie tabuľkovej časti finančnej analýzy. Minimálny rozsah textovej časti je rozdelený podľa typu finančnej analýzy na:

- **Osnovu textovej časti Finančnej analýzy** (príloha č. 3a: Textová časť finančnej analýzy);
- **Osnovu textovej časti Zjednodušenej finančnej analýzy** (príloha č. 4a: Textová časť zjednodušenej finančnej analýzy).

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Znamená to, že pri každom vstupnom údají musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

Všetky údaje v textovej a tabuľkovej časti finančnej analýzy musia byť uvedené v eurách a zaokrúhlené s presnosťou na dve desatinné miesta, s výnimkou jednotkových cien⁶ uvedených vo finančnej analýze a v rozpočte projektu, resp. výkaze výmer, ktoré je potrebné uvádzať s presnosťou **najmenej na tri desatinné miesta**.

Pre ceny vodného a stočného platia osobitné pravidlá. Jednotkové ceny vodného a stočného, jednotkové ceny tepla a jednotkové ceny elektriny a plynu v eurách sa zaokrúhľujú matematicky **najmenej na štyri desatinné miesta**⁷.

Ak je to možné, spotreba v naturálnych jednotkách by mala byť uvedená nielen za celú výrobu, ale aj na jednotku výrobku alebo inú kalkulačnú jednotku. Zároveň musí byť v textovej časti popísané, ako bola táto spotreba určená (viď príklad nižšie).

Po stanovení východiskovej hodnoty musí žiadateľ uviesť, ako postupoval pri odhade vývoja tohto vstupu v nasledujúcich rokoch prevádzky. Napr. k zmene výšky položky prevádzkových výdavkov môže dochádzať najmä v dôsledku:

- zmeny rozsahu produkcie (napr. nárast množstva vyčistenej odpadovej vody);
- zmeny kvalitatívnych podmienok produkcie (zvýšenie výdavkov na opravy a údržbu v dôsledku zastarávania výrobného zariadenia);
- cenových zmien (napr. ak sa očakáva, že nárast miezd v nasledujúcich rokoch prevýši nárast priemernej cenovej hladiny).

V prípade, ak sa na zmene hodnoty podieľa viacero faktorov alebo dochádza k významnejším zmenám v hodnote položky, je vhodné doplniť do tabuľkovej časti finančnej analýzy aj výpočet v tabuľkovej forme, kde budú uvedené údaje, z ktorých sa vykalkulovala napr. spotreba elektrickej energie v každom roku prevádzky.

Príklad: Na ilustráciu možno uviesť príklad popisu kalkulácie spotreby elektrickej energie v textovej časti finančnej analýzy:

Spotreba elektrickej energie, ktorá je potrebná na prevádzku recyklačnej linky bola určená na základe technickej špecifikácie, ktorú poskytol výrobca zariadenia (túto je vhodné doložiť v prílohe). Recyklačná linka spotrebuje za hodinu prevádzky 140 kWh. V roku 2015 sa recykluje 10 100 t plastov, pričom na recykláciu jednej tony je potrebných 1,74 h (potreba pracovného času vychádza opätovne z technickej špecifikácie zariadenia). Ročne sa preto spotrebuje $10\,100\text{ t} \times 1,74\text{ h} \times 140 = 2\,460\,360\text{ kWh}$. Spoločnosť bude po inštalácii linky platiť svojmu dodávateľovi Stredoslovenskej energetike a.s. cenu za 1 kWh podľa tarify Premium (C3), čo predstavuje 0,0375 EUR/kWh. Za rok 2015 budú preto náklady na elektrickú energiu predstavovať $2\,460\,360\text{ kWh} \times 0,0375\text{ EUR/kWh} = 92\,263,50\text{ EUR}$, k čomu treba prirátať ešte poplatok za odberné miesto vo výške 152,69 EUR.

V nasledujúcich rokoch prevádzky rátame s nárastom nákladov na elektrickú energiu v dôsledku väčšieho množstva recyklovaných plastov, pričom ostatné predpoklady výpočtu zostávajú zachované. Údaje za každý rok prevádzky potrebné na výpočet položky Spotreba energie sú uvedené v tabuľkovej časti finančnej analýzy v časti „Spotreba energie“.

Spotreba elektrickej energie v administratívnych priestoroch ako i spotreba elektrickej energie na osvetlenie výrobných hál nezávisí od množstva recyklovaných plastov, a preto nie je zakalkulovaná v položke Spotreba energie, ale vystupuje ako súčasť položky Režijné náklady.

Uvedený príklad je len ilustratívny a slúži na demonštráciu popisu kalkulácie jednotlivých položiek finančnej analýzy. Hĺbka, do akej majú byť jednotlivé kalkulácie vypracované, je veľmi individuálna a závisí hlavne od významnosti každej položky (t.j. akým percentom sa položka podieľa na celkových prevádzkových výdavkoch), ako i od rozsahu celého projektu a od výšky jeho investičných výdavkov. Zároveň však pri každej položke musí byť jasné, na základe akých vstupných údajov a akým spôsobom bola stanovená.

⁶ Podľa § 1, ods. 2, písm. h) zákona 659/2007 Z. z. sú jednotkové ceny konečné ceny za kilogram, liter, meter, meter štvorcový, meter kubický výrobku, alebo inú jednotku množstva, ktorá sa bežne používa pri predaji konkrétneho výrobku, vrátane sadzobníkov cien, taríf cien a ďalších prvkov cien alebo iných majetkových hodnôt, ktoré sú vyjadrené v peniazoch a ktoré slúžia ako veličiny alebo základňa na čiastkové výpočty alebo výsledné prepočty konečných peňažných súm, ktoré majú byť skutočne zaplatené alebo vyúčtované.

⁷ Podľa § 5, ods. 2 vyhlášky MH SR č. 97/2008 Z. z.

Ak je to možné, jednotlivé vstupy do tohto výpočtu by mali byť čo najlepšie doložené (v príklade to bola napr. technická špecifikácia, ktorú poskytol výrobca zariadenia, ďalej uvedenie dodávateľa elektrickej energie, pri ktorom je možné poskytnúť i odkaz na webovú stránku, na ktorej je možné overiť ceny za dodávku elektrickej energie). Pokiaľ sa relevantné údaje nachádzajú v iných častiach projektu (napr. popis projektu, štúdiá uskutočniteľnosti), musia byť vo finančnej analýze uvedené odkazy na tieto časti projektu, aby sa zabezpečila čo najjednoduchšia orientácia v projekte.

3.3 Podporná dokumentácia (prílohy) k finančnej analýze

Prílohy⁸ slúžia ako podporná dokumentácia k textovej, príp. tabuľkovej časti. Musia obsahovať všetky relevantné dokumenty, na základe ktorých je možné posúdiť reálnosť stanovenia vstupných údajov finančnej analýzy – napr. kópie zmlúv uzavretých s odberateľmi (na zdokumentovanie možností odbytu produkcie a predajných cien), ponuky a cenníky dodávateľov materiálu (na zdokumentovanie stanovenia vstupnej ceny materiálu), znalecké posudky, podnikateľské plány, rozhodnutia ÚRSO, ponuky na financovanie projektu od bánk a ďalšie dokumenty, ktoré môžu podporiť reálnosť vstupných údajov uvádzaných vo finančnej analýze.

Pozor: Na všetky priložené dokumenty musí jednoznačne odkazovať textová alebo tabuľková časť finančnej analýzy. Dokumenty, ktoré nesúvisia s finančnou analýzou, sa prikladajú v zodpovedajúcej prílohe formulára Žiadosti o NFP. Naopak dokumenty, ktoré sú súčasťou iných príloh Žiadosti o NFP (napr. technická a projektová dokumentácia, rozpočet stavby), nie je potrebné prikladať duplicitne aj k finančnej analýze. V textovej alebo tabuľkovej časti je však potrebné na tieto dokumenty uviesť priamy odkaz (napr. „údaj o počte pracovníkov potrebných na obsluhu recyklačnej linky bol stanovený na základe projektovej dokumentácie, ktorá je doložená ako príloha formulára žiadosti o NFP – str. 38“).

⁸ Pri zjednodušenej finančnej analýze sa prílohy nepredkladajú.

4 Postup pri vypracovaní Finančnej analýzy

Vo finančnej analýze sa nezohľadňuje nárast cien v dôsledku inflácie⁹. Všetky vstupné údaje do finančnej analýzy (ako napr. výška miezd, ceny materiálu, energií, výstupov projektu a pod.) sa uvádzajú v stálych cenách. Sú to ceny, ktoré budú aktuálne v čase začatia investičnej výstavby (t.j. k prvému roku realizácie projektu).

Výnimkou sú len investičné výdavky, ktoré sa zadávajú v časti *Investičné výdavky*. Tu sa zadávajú investičné výdavky v bežných cenách, t.j. v rovnakej výške ako sú uvedené vo formulári žiadosti o NFP. V časti *Peňažné toky projektu* je zabezpečený automatický prepočet investičných výdavkov na stále ceny.

Na zjednodušenie je tiež možné zadávať výšku úrokov z úveru v hárku „Úver“ v bežných cenách (t.j. vo výške, v akej bude úrok skutočne hradený banke) bez prepočítania na reálnu úrokovú mieru (úroky očistené o vplyv inflácie). V textovej časti je potrebné uviesť poznámku, ako sú úroky kalkulované.

Pôsobenie inflácie na výšku výdavkov na prevádzku alebo príjmov z prevádzky je možné zohľadniť len v prípade, ak sa predpokladá, že v krátkodobom horizonte budú ceny niektorej položky rásť výrazne vyšším tempom, než miera inflácie. Napr., ak by inflácia bola 3% ročne, ale žiadateľ predpokladá, že mzdy pracovníkov v sektore vzrastú až o 8% ročne, môže vo finančnej analýze kalkulovať s nárastom miezd, ale len vo výške 5% (8% - 3%). Každú takúto úpravu vstupných údajov o relatívne zmeny cien je potrebné popísať v textovej časti (doplniť i odkaz na zdroj, z ktorého žiadateľ čerpal údaje o raste miezd). V tabuľkovej časti je zároveň potrebné zmeny výšky prevádzkových príjmov a výdavkov v dôsledku relatívnej zmeny cien kalkulovať samostatne (napr. na samostatnom riadku alebo v samostatnej tabuľke).

Relatívne zmeny cien pri prevádzkových výdavkoch je relevantné zohľadniť len za predpokladu, že sa s rastom cien vstupov (napr. ceny práce) neočakáva i adekvátny nárast cien výstupov (prevádzkových príjmov) projektu – v opačnom prípade by došlo k nadhodnoteniu prevádzkových výdavkov.

V dlhodobom časovom horizonte (10 a viac rokov) možno predpokladať vyrovnaný rast cien a finančná analýza by mala v tomto horizonte kalkulovať už s vyrovnaným rastom cenovej hladiny. Relatívne zmeny cien je preto vhodné zohľadňovať len v krátkodobom horizonte.

4.1 Stanovenie referenčného obdobia finančnej analýzy

Referenčné obdobie finančnej analýzy predstavuje časové obdobie (t.j. počet rokov), za ktoré je potrebné zohľadňovať peňažné toky projektu. Začiatočným rokom finančnej analýzy bude rok, v ktorom sa začnú na projekt vynakladať prvé investičné výdavky (t.j. prvý rok realizácie projektu). V hárku „Peňažné toky projektu“ žiadateľ vyberie dĺžku referenčného obdobia, rok začiatku realizácie projektu a dobu realizácie projektu (t.j. počet rokov). Ostatné roky sa na základe zadaných údajov doplnia automaticky. Referenčné obdobia pre jednotlivé sektory v programovom období 2014 – 2020 sú stanovené ako záväzné a nemožno sa od stanovených hodnôt odchýliť. Referenčné obdobia jednotlivých aktivít v rámci OP KŽP sú uvedené v prílohe č. 1: *Referenčné obdobia podľa typu aktivít* tejto Metodiky.

Príklad: Projekt spadá do prioritnej osi č. 1, investičnej priority č. 2, špecifického cieľa 1.2.1. Prvé investičné výdavky na projekt sa plánujú vynaložiť v roku 2015 (prvý rok realizácie projektu) a doba realizácie projektu bude 3 roky. Do hárku „Peňažné toky projektu“ sa preto do bielej bunky zadá ako „Začiatok realizácie projektu“ rok 2015.

Referenčné obdobie	30			
Začiatok realizácie projektu	2015			
Doba realizácie projektu	3			
Údaje uvádzajte v EUR				
Referenčné obdobie projektu	2015	2016	2017	2018

⁹ Pôsobenie inflácie je už zahrnuté v automatickom výpočte výšky nenávratného finančného príspevku.

Koniec výstavby sa plánuje na rok 2017, kedy bude majetok zaradený do používania (doba výstavby 3 roky). Celkové referenčné obdobie bude trvať $3 + 30 = 33$ rokov. Prevádzkové príjmy a výdavky sa preto budú kalkulovať až do roku 2047.

Pozor: Bunku "Referenčné obdobie", „Začiatok realizácie projektu“ a "Doba realizácie projektu" je potrebné vyplniť ako prvú ešte pred zadávaním ďalších údajov. Podľa zadaných údajov sa automaticky prepočítajú všetky ďalšie roky v hárku "Peňažné toky projektu", ako i roky vo všetkých ostatných hárkoch.

4.2 Stanovenie investičných výdavkov

V hárku *Investičné výdavky* žiadateľ najskôr vyplní tabuľku **13a. Rozpočet projektu (v EUR)** - hodnoty oprávnených a neoprávnených výdavkov¹⁰ v bežných cenách, t.j. v súlade s údajmi uvedenými v ŽoNFP (údaje žiadateľ vkladá iba do bielych buniek), a to v členení na *Výdavky projektu bez rezervy* a na *Rezervu na stavebné práce*¹¹. Výdavky, ktoré sú zadávané do formulára ŽoNFP, žiadateľ spočíta a uvedie v riadku *Výdavky projektu bez rezerv* (okrem rezervy na stavebné práce).

Do *Iných neoprávnených výdavkov* je potrebné uviesť všetky výdavky uskutočnené mimo obdobia oprávnenosti, výdavky neoprávnené podľa vnútroštátnych pravidiel, iné výdavky, t.j. najmä výdavky nepredložené na spolufinancovanie.

DPH je potrebné zahrnúť do neoprávnených výdavkov, ak existuje zákonný nárok na jej odpočet (t.j. v prípade platcu DPH). Výšku neoprávnenej DPH je potrebné uviesť v plnom rozsahu, a to z oprávnených a im prislúchajúcich neoprávnených výdavkov, ako aj z iných neoprávnených výdavkov. Žiadateľ následne do textovej časti finančnej analýzy k popisu výdavkov uvedie a vyčíslí všetky položky, ktoré sú zahrnuté do iných neoprávnených výdavkov, s osobitným uvedením a vyčíslením výšky neoprávnenej DPH (vo forme prehľadnej tabuľky).

V prípade, ak je DPH oprávneným výdavkom (nie je nárokovateľná na vrátenie akýmkoľvek spôsobom – v prípade neplatcu DPH), neuvádza sa ako samostatný oprávnený výdavok, ale je potrebné zahrnúť ju do jednotlivých prislúchajúcich oprávnených a neoprávnených, resp. iných neoprávnených výdavkov. Žiadateľ do textovej časti finančnej analýzy k popisu výdavkov uvedie, že DPH je súčasťou oprávnených a neoprávnených výdavkov a všetky výdavky sú uvádzané vrátane DPH.

Následne v tabuľke **13b. Podrobný rozpočet projektu (v EUR)** žiadateľ uvedie oprávnené a neoprávnené výdavky projektu v členení podľa skupín výdavkov v zmysle ŽoNFP ako aj ich výšku. **Tabuľka vykoná automatický prepočet** oprávnených a neoprávnených výdavkov na novú výšku upravenú o príjem projektu. Výdavky určené na zadanie do ITMS2014+ sú zobrazené v stĺpci *Oprávnené výdavky zadávané do ITMS2014+ (v EUR)* - v príklade označený oranžovou farbou.

¹⁰ Pravidlá oprávnenosti výdavkov pre OP KŽP sú zadané v Príručke k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty.

¹¹ Rezervu je potrebné uviesť oddelene od ostatných investičných výdavkov, nakoľko nie je zohľadňovaná pri výpočte výšky medzery vo financovaní. Maximálna výška oprávnenej časti rezervy na stavebné práce (vopred nepredvídateľné výdavky súvisiace s realizovaním stavby) je uvedená v Príručke k oprávnenosti výdavkov pre dopytovo orientované projekty.

Kód a názov skupiny výdavkov	Oprávnené výdavky vrátane príjmu (v EUR)	Neoprávnené výdavky vrátane príjmu (v EUR)	Oprávnené výdavky zadávané do ITMS2014+ (v EUR)
Hlavná aktivita projektu: Stoková sieť			
021 - Stavby	1 008 022,12	59 417,11	903 164,97
930 - Rezerva na nepredvídané výdavky	29 332,70	-	26 281,43
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
Hlavná aktivita projektu: Čistiareň			
021 - Stavby	600 050,10	-	537 631,29
930 - Rezerva na nepredvídané výdavky	10 500,00	-	9 407,76
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
Hlavná aktivita projektu:			
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
Podporná aktivita projektu (zahŕňa riadenie projektu a informovanie a komunikácia)			
521 - Mzdové výdavky	4 652,07	-	4 168,15
518 - Oslatné služby	1 363,21	-	1 221,41
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
	-	-	-
Iné neoprávnené výdavky		29 856,23	-
Spolu	1 653 920,20	89 273,34	1 481 875,01

Takto upravené oprávnené výdavky následne budú zadané do verejnej časti ITMS2014+ v rámci rozpočtu projektu (tabuľka č. 11 formulára ŽoNFP).

Následne žiadateľ vyplní tabuľku *Percentuálne rozdelenie investičných výdavkov na jednotlivé roky realizácie projektu*. V každom roku realizácie projektu je potrebné zadať, aké percento zo sumy celkových oprávnených a neoprávnených investičných výdavkov bude v tomto roku vynaložené.

Ak výšku niektorej položky výdavkov uvedenej vo formulári ŽoNFP nie je možné overiť v príslušnom rozpočte projektovej dokumentácie, popíše sa v textovej časti finančnej analýzy postup, ako bola výška tejto položky určená (je potrebné uviesť minimálne jej cenu a množstvo, s ktorým sa kalkulovalo). V prílohách finančnej analýzy je v tom prípade vhodné doložiť napr. kalkulácie, cenové ponuky od dodávateľov alebo zmluvy s dodávateľmi. Pokiaľ už boli tieto investičné výdavky popísané v inej časti projektu, stačí uviesť odkaz na túto časť.

Výdavky, ktoré žiadateľ vloží do tabuľky 13b. *Podrobný rozpočet projektu (v EUR)* sú následne automaticky prepočítané na stále ceny a do hárku *Peňažné toky projektu* vstupujú v nasledujúcich riadkoch:

- *Oprávnené investičné výdavky* – celkové oprávnené investičné výdavky projektu prepočítané na stále ceny – ich celková výška je preto nižšia než v hárku *Investičné výdavky*;
- *Neoprávnené investičné výdavky* – celkové neoprávnené investičné výdavky projektu prepočítané na stále ceny;
- *Rezerva na stavebné práce* – celková výška rezervy na stavebné práce (oprávnená i neoprávnená časť) prepočítaná na stále ceny.

Všetky výdavky projektu by mali byť stanovené **transparentne a overiteľne**. Znamená to, že pri každom výdavku musí byť **odsledovateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky**.

V prípade výdavkov, ktoré boli realizované pred podaním žiadosti o NFP a žiadateľ ich zahrnie do oprávnených výdavkov uvedených v tab. 13a. a 13b., je v textovej časti finančnej analýzy potrebné uviesť termín ich skutočnej úhrady za účelom posúdenia ich oprávnenosti.

Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti

S obnovou zariadenia s kratšou dobou životnosti je potrebné kalkulovať vtedy, pokiaľ je v rámci projektu používaný investičný majetok s rozdielnou životnosťou. Je preto pravdepodobné, že zariadenia s kratšou životnosťou bude potrebné v priebehu prevádzky projektu kompletne vymeniť.

Príklad: Pri čistiarňach odpadových vôd môžu mať mechanické časti čistiarne životnosť 15 rokov a stavebná časť čistiarne životnosť 30 rokov. Keďže stavebná časť tvorí hlavnú časť projektu, referenčné obdobie finančnej analýzy je stanovené na 30 rokov prevádzky. Najneskôr v 15tom roku prevádzky bude preto potrebné kalkulovať s výmenou mechanických častí čistiarne.

Výdavky spojené s výmenou sa neuvádzajú ako súčasť prevádzkových výdavkov, ale v samostatnom riadku *Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti* v hárku *Peňažné toky projektu* a v hárku *Odpisy - daňové* v príslušnom roku a riadku podľa odpisovej skupiny. V textovej časti alebo v samostatnej tabuľke sa popíše, ako boli tieto výdavky určené, z akých položiek pozostávajú a z akých zdrojov bude obnova financovaná. Tieto výdavky sa uvádzajú v stálych cenách.

V prípade, že referenčné obdobie finančnej analýzy je dlhšie ako životnosť majetku, ale s jeho obnovou sa neplánuje, je potrebné popísať, ako bude zabezpečená prevádzka po skončení životnosti, aby nedošlo k jej ohrozeniu, napr. pre technicky nevyhovujúce vybavenie

Odpisy majetku

V tabuľkovej časti finančnej analýzy sa nachádza samostatný hárok s názvom *Odpisy – daňové*, ktorý sa používa na kalkuláciu daňových odpisov¹². Každú zložku majetku je najprv potrebné zaradiť do príslušnej odpisovej skupiny podľa § 26 zákona o dani z príjmov. Následne je potrebné určiť, v ktorom roku bude majetok v účtovníctve žiadateľa zaradený do užívania a v tomto roku zadať do bielych buniek v tabuľke vstupnú cenu majetku¹³. Potom sa vyberie metóda daňového odpisovania (pokiaľ sa nevie žiadateľ rozhodnúť, ktorú metódu daňového odpisovania použiť, ponechá zaškrtnuté *Rovnomerné odpisovanie*). V tabuľke sa automaticky vykalkulujú odpisy predmetného majetku, ktoré sú následne prenesené i do hárku *Peňažné toky projektu*¹⁴.

4.3 Stanovenie príjmov z prevádzky

Jednotlivé položky uvedené v hárku *Príjmy z prevádzky* sa skladajú z množstva a ceny za jednotku. Žiadateľ/prijímateľ vyplní hodnoty týchto údajov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia. Uvedený text „Množstvo“ žiadateľ nahradí memnou jednotkou, v ktorej sú hodnoty množstva vyplnené. Uvedený text „množstvo x cena“ žiadateľ nahradí názvom materiálu. Hodnoty sú vypočítané automaticky.

Nevyhnutnou podmienkou pre stanovenie odhadovaných príjmov v budúcnosti je vývoj skutočnosti za posledné obdobie. Ak je napríklad prevádzkovaný zberný dvor už v súčasnosti, pričom príjmy takejto prevádzky boli za tri predchádzajúce roky v sume 100, 120 a 150 tis. Eur, žiadateľ by nemal v projekte týkajúcom sa modernizácie a zvyšovania kapacity tohto zberného dvora uvažovať v odhadovaných príjmoch s výrazne nižšími sumami ako boli už dosiahnuté a pod.

V hárku *Príjmy z prevádzky* je možné v prípade potreby pridávať počty jednotlivých položiek. Pri dopĺňaní jednotlivých riadkov je potrebné dbať na zachovanie funkcionality správnosti preddefinovaných výpočtov.

¹² Daňové odpisy sa následne použijú v hárku „Peňažné toky projektu“ pre výpočet zvýšenia dane z príjmu.

¹³ Vstupnú cenu majetku je možné zadať v ľubovoľnom roku. Takto je možné do plánu daňových odpisov zaradiť napr. i odpisy zariadení s kratšou dobou životnosti, ktoré budú v priebehu časového horizontu viackrát obmieňané.

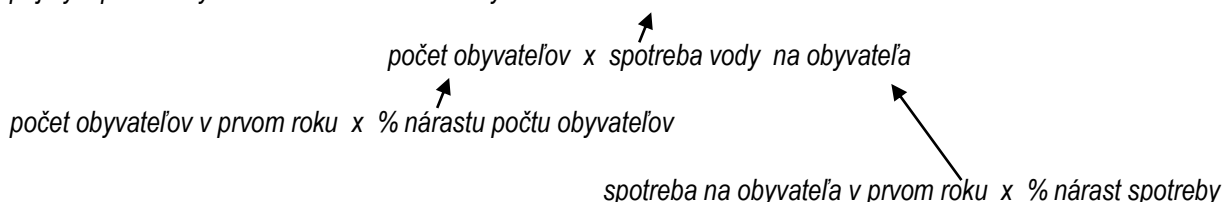
¹⁴ Podrobnejšie informácie o odpisovaní majetku a o spôsobe zahrnutia nenávratného finančného príspevku do daňových výnosov nájdete v Usmernení MF SR k čerpaniu, k účtovaniu a zdaňovaniu nenávratného príspevku zo štrukturálnych fondov z rozpočtu Európskych spoločenstiev pre súkromný a verejný sektor

Pre **stanovenie predaného množstva** je potrebné zohľadniť najmä:

- maximálnu výrobnú kapacitu zariadení - z pohľadu celkového referenčného obdobia by predané množstvo nemalo prekročiť maximálnu výrobnú kapacitu;
- odbytové možnosti služieb alebo výrobkov na trhu – je potrebné, aby žiadateľ identifikoval svoje odbytové možnosti v jednotlivých rokoch. Ako dostatočný podklad pre definovanie odbytových možností by mal žiadateľ vychádzať najmä z uzatvorených, resp. predbežných zmlúv s odberateľmi alebo iných dokumentov. Dokumenty dokladujúce odbytové možnosti žiadateľ uvedie v prílohe finančnej analýzy;
- zanalyzovať existujúcu a potenciálnu konkurenciu – je možné uviesť kapacity konkurentov i ceny, za ktoré konkurencia ponúka svoje výrobky alebo služby; tieto údaje by mali slúžiť na doloženie reálnosti investičného zámeru žiadateľa.

Príklad: Spôsob stanovenia predaného množstva je potrebné vhodne popísať a doložiť zodpovedajúcimi kalkuláciami. Nižšie uvádzame príklad štruktúry výpočtu množstva dodanej pitnej vody pri projekte zásobovania pitnou vodou.

$\text{príjmy z prevádzky celkom} = \text{cena za m}^3 \text{ vody} \times \text{množstvo}$

Následne je v textovej časti finančnej analýzy potrebné popísať, na základe akých údajov bola stanovená spotreba na obyvateľa, % nárastu spotreby a % nárastu počtu obyvateľov (napr. uviesť odkaz na príslušnú demografickú prognózu).

Rovnako ako pri stanovení predaného množstva, je potrebné opísať **spôsob stanovenia, resp. kalkulácie predajnej ceny**. Pri popise stanovenia predajnej ceny v textovej časti finančnej analýzy odporúčame žiadateľovi brať do úvahy aj odpovede na nasledujúce otázky:

- Je cena produkcie porovnateľná s cenou, za ktorú ponúkajú svoje výrobky a služby konkurenti (ak existujú)?
- Aké sú substitúty produkcie? Napr. namiesto odberu pitnej vody od vodárenskej spoločnosti môžu obyvatelia získavať vodu z vlastných studní. Alebo namiesto odberu tepla od teplárenskej spoločnosti sa môžu obyvatelia v mestách rozhodnúť pre vlastné kotolne. Vždy je potrebné zvážiť, či tieto alternatívne možnosti nebudú Vaším odberateľom výhodnejšie.
- Do akej miery bude predajná cena pokrývať výdavky? Predajná cena by mala vždy pokrývať minimálne výdavky na prevádzku a pokiaľ možno aspoň časť investičných výdavkov.

4.4 Stanovenie výdavkov na prevádzku

Hárok *Výdavky na prevádzku* je rozdelený do nasledovných kategórií: spotreba materiálu, spotreba energií, priame mzdy vrátane odvodov, opravy a údržba, režijné výdavky a iné výdavky. V prípade potreby je možné pridávať počty jednotlivých položiek v uvedených kategóriách.

V rámci spotreby materiálu sa jednotlivé položky skladajú z množstva a ceny za jednotku. Žiadateľ vyplní hodnoty týchto údajov v jednotlivých rokoch referenčného obdobia. Uvedený text „Množstvo“ žiadateľ nahradí memnou jednotkou, v ktorej sú hodnoty množstva vyplnené. Uvedený text „množstvo x cena“ žiadateľ nahradí názvom materiálu. Hodnoty sú vypočítané automaticky.

V rámci spotreby energií žiadateľ postupuje obdobne ako pri spotrebe materiálu.

V prípade, že sú stanovené niektoré výdavky odhadom (napr. režijné, opravy), je potrebné popísať, na čom je tento odhad založený, z čoho sa pri ňom vychádza a priložiť relevantné dokumenty ako prílohu finančnej analýzy, resp. odkaz, kde je možné ich nájsť (odkaz na prílohu ŽoNFP, internetovú stránku a pod.).

Pri každej položke je potrebné rozlíšiť, či sa jedná o fixné, alebo variabilné výdavky na prevádzku. Variabilné výdavky rastú v závislosti od množstva produkcie (napr. spotreba materiálu) a fixné výdavky zostávajú zvyčajne rovnaké počas celej doby trvania projektu (napr. poistenie majetku).

Pokiaľ projekt pozostáva z viacerých častí (napr. kanalizácia + čistiareň odpadových vôd), výdavky na prevádzku sa uvádzajú samostatne za každú časť (napr. mzdy obsluhujúcich pracovníkov budú uvedené zvlášť za kanalizáciu a zvlášť za čistiareň odpadových vôd a nie spolu v jednej položke).

Pokiaľ v projekte vznikajú aj režijné výdavky, je potrebné popísať ich štruktúru a obsah v textovej časti finančnej analýzy. Odporúčame však výšku režijných výdavkov minimalizovať a uvádzať každý režijný výdavok v samostatnej položke¹⁵.

Pri každej položke prevádzkových výdavkov je potrebné v textovej, alebo v tabuľkovej časti popísať východiskové údaje na jej kalkuláciu. Je potrebné presne popísať, ako bola určená nákupná cena (pre najdôležitejšie položky možno v prílohe doložiť napr. zmluvy s dodávateľmi, cenové ponuky a pod.) a ako bolo určené spotrebované množstvo (napr. spotrebu materiálu na 1 ks výrobku doložiť technickou dokumentáciou výrobného postupu a pod.).

Pri dopĺňaní jednotlivých riadkov je potrebné dbať na zachovanie funkcionality správnosti preddefinovaných výpočtov.

Na kalkuláciu prevádzkových výdavkov je možné namiesto hárkú *Výdavky na prevádzku* použiť aj vlastnú tabuľka, resp. hárok *Výdavky na prevádzku sa môže upraviť* podľa potreby. Je však potrebné previazať **tento nový výpočet s hárkom Peňažné toky projektu** (t.j. zabezpečiť, aby sa do hárkú *Peňažné toky projektu* doplnila suma prevádzkových výdavkov z **novej** kalkulácie).

4.5 Stanovenie zostatkovej hodnota

Zostatková hodnota je hodnota, ktorú bude mať majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

Referenčné obdobie finančnej analýzy je stanovené jednotne podľa typov projektov. V praxi sa však stáva, že majetok je možné po ukončení daňového odpisovania ešte nejakú dobu používať a môže naďalej prinášať výnosy. Naopak, v prípade, že majetok už bude na konci svojej fyzickej životnosti, môže byť potrebná jeho likvidácia (tu vzniknú napr. výdavky na demontáž) alebo predaj (napr. predaj stroja ako šrotu do zberných surovín).

Zostatková hodnota môže byť kladná i záporná. Nemusí ani predstavovať peňažný tok v poslednom roku finančnej analýzy (napr. ak majetok bude možné používať naďalej, zostatková hodnota bude predstavovať sumárny odhad peňažných tokov z ďalšieho používania majetku až do skončenia jeho životnosti). V prípade, že sa uvažuje na konci referenčného obdobia s nulovou zostatkovou hodnotou majetku nevyhnutného na zabezpečenie prevádzky, je potrebné explicitne uviesť, na základe čoho sa predpokladá, že zostatková hodnota bude nulová (nepredpokladá sa príjem alebo výdavok na likvidáciu).

Pozor: Ak sa predpokladá, že po ukončení životnosti majetku dôjde k jeho obnove, výdavky spojené s obnovou majetku sa vo finančnej analýze uvádzajú len pri majetku, ktorého ekonomická životnosť je kratšia než referenčné obdobie finančnej analýzy (viď kapitola Stanovenie investičných výdavkov – Obnova majetku s kratšou dobou životnosti). V opačnom prípade by sa museli vo finančnej analýze zohľadniť nielen výdavky na obnovu majetku, ale i príjmy, ktoré budú plynúť z jeho používania po skončení referenčného obdobia finančnej analýzy.

Zostatková hodnota sa zadáva v hárkú *Peňažné toky projektu* do riadku „Zostatková hodnota majetku“. Zadáva sa vždy iba v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy.

¹⁵ Výška režijných výdavkov by v každom prípade nemala presiahnuť viac ako 30 % celkových prevádzkových výdavkov.

Nižšie sú uvedené možné metódy určenia zostatkovej hodnoty majetku – ak je majetok ešte schopný ďalšej prevádzky, resp. ak majetok už nebude ďalej používaný.

Ak je majetok ešte schopný ďalšej prevádzky

Podľa obstarávacej ceny majetku a doby reálnej ekonomickej životnosti:

Dobou reálnej ekonomickej životnosti sa myslí doba, po ktorú je ekonomicky výhodné zabezpečiť prevádzku majetku, t.j. pokiaľ je majetok ešte schopný prinášať príjmy z prevádzky, ktoré presiahnu výdavky na prevádzku majetku. Táto metóda je najjednoduchšia avšak zároveň najmenej presná. Je možné ju použiť vtedy, ak zostatková cena majetku nie je významná.

Príklad: Referenčné obdobie finančnej analýzy je pevne stanovené na 15 rokov (podľa typu projektu). Majetok v hodnote 1 mil. Eur, ktorý bude obstaraný v rámci projektu, má však reálnu ekonomickú životnosť 20 rokov. Zostatková cena majetku (pri rovnomernom odpisovaní) v 15-tom roku bude potom $1 \text{ mil.} \times (20-15) / 20 = 250\,000,00 \text{ Eur}$.

Podľa peňažných tokov, ktoré je bude ešte majetok schopný vyprodukovať:

Táto metóda je presnejšia než predchádzajúca metóda, je však potrebné určiť aké peňažné toky budú z majetku plynúť v jeho posledných rokoch životnosti, čo vyžaduje dodatočné výpočty a odhady. Na zjednodušenie sa však môže vychádzať z toho, že príjmy a výdavky na prevádzku majetku sa budú rovnať príjmom a výdavkom v poslednom roku finančnej analýzy.

Príklad: Majetok sa daňovo odpisuje po dobu 15 rokov (čo predstavuje referenčné obdobie finančnej analýzy). Predpokladá sa však, že majetok sa bude používať až 17 rokov. Ak v posledných dvoch rokoch životnosti budú prevádzkové výdavky spojené s týmto majetkom dosahovať 4 500 Eur a príjmy z prevádzky 5 600 Eur, potom zostatková hodnota sa vypočíta ako $2 \times (5\,600 \text{ Eur} - 4\,500 \text{ Eur}) = 2\,200 \text{ Eur}$.

Podľa obstarávacej ceny a doby daňového odpisovania:

V tomto prípade sa predpokladá, že doba životnosti majetku je zhodná s dobou daňového odpisovania podľa § 26 zákona o dani z príjmov. Potom je možné stanoviť zostatkovú cenu majetku ako rozdiel obstarávacej ceny (resp. navýšenej obstarávacej ceny, ak prebehlo technické zhodnotenie alebo obnova majetku) a sumy odpisov vyrátaných za referenčné obdobie finančnej analýzy podľa metódy rovnomerného odpisovania. Takto vypočítaná zostatková hodnota bude zodpovedať zostatkovej hodnote, ktorú by mal majetok v poslednom roku referenčného obdobia finančnej analýzy, ak by sa odpisoval rovnomernou metódou.

Príklad: Referenčné obdobie finančnej analýzy je pevne stanovené na 15 rokov (podľa typu projektu). V rámci projektu bude obstaraný majetok v hodnote 1 mil. Eur, ktorý je zaradený do 5 odpisovej skupiny s dobou daňového odpisovania 20 rokov a majetok v hodnote 550 tis. Eur, ktorý je zaradený do 4 odpisovej skupiny s dobou daňového odpisovania 12 rokov. Zostatková hodnota oboch majetkov sa vypočíta ako:

$1 \text{ mil.} \times (20-15) / 20 = 250 \text{ tis. Eur}$

$550 \text{ tis.} \times (12-15) / 12 = 0 \text{ Eur}$

Ak majetok už nebude ďalej používaný

Príjmy z likvidácie majetku:

Pokiaľ bude majetok po skončení referenčného obdobia finančnej analýzy ešte v použiteľnom stave, ale plánuje sa jeho obnova, je možné starý majetok odpredať. Príjem z tohto odpredaja bude predstavovať zostatkovú hodnotu majetku. Majetok je tiež možné napr. prediť do zberných surovín. Príjem z predaja šrotu bude opäť kalkulovaný ako zostatková hodnota.

Výdavky na likvidáciu majetku:

V niektorých prípadoch sa naopak môže stať, že napr. s demontážou a ekologicky vhodnou likvidáciou zariadenia môžu byť spojené značné výdavky. Tieto je tiež potrebné zohľadniť vo finančnej analýze a namiesto ich zarátania do prevádzkových výdavkov je ich vhodnejšie uviesť ako zápornú zostatkovú hodnotu majetku.

4.6 Stanovenie štruktúry financovania

Po vyplnení všetkých vyššie uvedených údajov do tabuľkovej časti finančnej analýzy sa automaticky vykalkuluje výška NFP pre projekt, a to za predpokladu, že v hárku *Typ žiadateľa* bol zvolený správny typ žiadateľa. Oprávnení žiadatelia sú uvedení v príslušnej výzve na predkladanie ŽoNFP.

Údaje o intenzite pomoci a výške NFP sú zobrazené v hárku *Investičné výdavky* v tabuľke 14. *Zdroje financovania projektu*. V tejto tabuľke je uvedená vypočítaná výška NFP ako aj výška spolufinancovania¹⁶, ktorá je uvedená v riadku pod označením *Zdroje žiadateľa na spolufinancovanie projektu (v EUR)*.

14. Zdroje financovania projektu:	
Celkové výdavky projektu (v EUR)	1 743 193,54
Celkové oprávnené výdavky znížené o čisté príjmy (v EUR)	1 481 875,01
Celkové neoprávnené výdavky vrátane čistého príjmu (v EUR)	261 318,53
Požadovaná výška nenávratného finančného príspevku (v EUR)	1 407 781,26
Intenzita pomoci (v %)	95,00%
Zdroje žiadateľa na spolufinancovanie projektu (v EUR)	74 093,75
Predpokladaný príjem z projektu (v EUR) - pomerná časť	165 508,45

Žiadateľ sa následne musí rozhodnúť, z akých zdrojov pokryje požiadavky na vlastné spolufinancovanie (riadok *Zdroje žiadateľa na spolufinancovanie projektu*).

Spolufinancovanie žiadateľa môže byť pokryté z vlastných zdrojov žiadateľa, alebo prostredníctvom bankového úveru. V prípade, ak bude žiadateľ čerpať bankový úver, je potrebné vyplniť tabuľku v hárku *Úver*, kde sa uvedie výška čerpaného úveru v jednotlivých rokoch spolu so splátkami istiny a úrokov.

Na záver je potrebné skontrolovať finančnú udržateľnosť prevádzky projektu, t.j. či sú peňažné toky projektu vo všetkých rokoch kladné. V hárku *Peňažné toky projektu* sú v riadku *Celkové peňažné toky* napočítané všetky peňažné toky projektu v danom roku. Môže sa stať, že v niektorom roku bude v riadku *Celkové peňažné toky* záporná hodnota (napr. ak sa v danom roku vykonáva obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti), táto by však mala byť vykrytá kladným peňažným tokom v predchádzajúcom roku.

Celkové peňažné toky	0,00	0,00	-1 311,13	10 973,65	890,83
Kumulované peňažné toky	0,00	0,00	-1 311,13	9 662,52	10 553,35

Na kontrolu udržateľnosti prevádzky projektu je najdôležitejší riadok *Kumulované peňažné toky*. V ňom sú napočítané všetky peňažné toky v danom i predchádzajúcich rokoch. Ako je možné vidieť z príkladu uvedeného vyššie, v prvom roku sú kumulované peňažné toky záporné. Znamená to, že projekt potrebuje na pokrytie svojich finančných potrieb dodatočné zdroje vo výške 1 311,13 EUR v prvom roku. Táto situácia môže vzniknúť napr., ak žiadateľ bude projekt financovať prostredníctvom bankového úveru a bude musieť platiť úroky hneď v prvom roku, kedy ešte projekt nebude vytvárať žiadne príjmy.

V prípade, ak riadok *Kumulované peňažné toky* vykazuje zápornú hodnotu, je potrebné rozhodnúť, ako tento záporný cash-flow žiadateľ vykryje. Chýbajúce zdroje môže doplniť buď z vlastných zdrojov, alebo opäť čerpať bankový úver. Namiesto čerpania ďalšieho preklenovacieho bankového úveru je však vhodnejšie dohodnúť si s bankou odklad splátok úveru tak, aby splátky úveru dokázal žiadateľ pokryť z prevádzkových príjmov projektu v danom roku.

¹⁶ Požadovaná výška NFP ako i zdroje žiadateľa, ktoré sú uvedené v tabuľke 14. *Zdroje financovania projektu* sa odlišujú od výšky spolufinancovania žiadateľa a príspevku z OP KŽP, ktoré sú uvedené v hárku *Peňažné toky projektu*, a to z dôvodu, že v hárku *Peňažné toky projektu* sú tieto údaje uvedené v stálych cenách, zatiaľ čo v hárku *Investičné výdavky* sa údaje uvádzajú v bežných cenách (suma, ktorú žiadateľ skutočne dostane, resp. musí získať na spolufinancovanie).

Upozornenie: Pokiaľ riadok *Kumulované peňažné toky* dlhodobo vykazuje záporný peňažný tok, alebo ak vykazuje v nejakom roku záporný peňažný tok významnejšieho rozsahu, je potrebné v textovej časti finančnej analýzy venovať veľkú pozornosť popisu, z akých zdrojov žiadateľ zabezpečí chýbajúce financovanie projektu.

Na jednoduchú kontrolu údajov zadaných do tabuľkovej časti možno použiť hárok *Kontrolný list*, v ktorom sa po zadaní vstupných údajov automaticky vykoná predbežná kontrola zadanej výšky úveru (v prípade, že žiadateľ bude čerpať úver), skontroluje sa, či bola zadaná zostatková hodnota, či projekt v niektorom roku nevykazuje záporné kumulované cash-flow a pod. V prípade potreby sa zobrazí hlásenie z kontroly, ktoré upozorní na možnú nezrovnalosť. Hlásenie z kontroly môže žiadateľ ignorovať, ak sa ho netýka alebo ak v textovej časti zdôvodnil daný stav (napr. uviedol, z akých zdrojov vykryjete záporné kumulované cash-flow).

5 Postup pri vypracovaní Zjednodušenej finančnej analýzy

Zjednodušená finančná analýza slúži na identifikáciu, či výška príjmov projektu nedosahuje **podstatnú hodnotu**. **Za podstatnú hodnotu príjmov sa považuje situácia, kedy príjmy vytvorené projektom prevyšujú prevádzkové výdavky projektu.**

Na spracovanie tabuľkovej časti Zjednodušenej finančnej analýzy slúži *príloha č. 4: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť* vo formáte MS Excel.

Vstupné údaje sa uvádzajú **len do bielych buniek**, v opačnom prípade nemusia byť správne prepočítané.

Pri názvoch niektorých riadkov, resp. buniek v tabuľkách existuje možnosť zobrazit si doplňujúci komentár, ktorý môže žiadateľovi/prijímateľovi pomôcť pri vyplnení riadku, resp. bunky alebo pochopení jeho významu (pri umiestnení kurzoru myši nad bunkou, ktoré má v rohu červený trojuholník).

Všetky vstupné údaje by mali byť stanovené transparentne a overiteľne. Znamená to, že pri každom vstupnom údají musí byť preukázateľný postup jeho výpočtu, resp. určenia jeho výšky.

Všetky údaje v textovej časti zjednodušenej finančnej analýzy musia byť uvedené v eurách a zaokrúhlené s presnosťou na **dve desatinné miesta**.

V tejto časti tabuľkovej zjednodušenej finančnej analýzy v hárku „Peňažné toky projektu“ žiadateľ vyplňa:

- názov projektu (uvádza sa názov zo ŽoNFP) a názov žiadateľa (uvádza sa obchodné meno žiadateľa);
- výšku celkových výdavkov projektu, výšku oprávnených výdavkov projektu;
- rok začatia realizácie projektu a údaj o dobe realizácie projektu v rokoch;
- výšku požadovaného NFP;
- odhadované príjmy z prevádzky za obdobie realizácie projektu; detailnejšie členenie príjmov nie je požadované, t.j. uvádza sa len celková odhadovaná suma;
- oprávnené investičné výdavky za obdobie realizácie projektu; detailnejšie členenie oprávnených investičných výdavkov nie je požadované, t.j. uvádza sa len celková odhadovaná suma;
- neoprávnené investičné výdavky za obdobie realizácie projektu; detailnejšie členenie neoprávnených investičných výdavkov nie je požadované, t.j. uvádza sa len celková odhadovaná suma;
- výdavky na prevádzku za sledované obdobie realizácie projektu; detailnejšie členenie výdavkov na prevádzku nie je požadované, t.j. uvádza sa len celková odhadovaná suma;
- splátky úveru – istina, splátky úveru – úrok a daň z príjmu (ak relevantné).

Príklad: vo vzorovom príklade na výpočet podstatnej hodnoty sa potenciálny čistý príjem zohľadní pri schvaľovaní projektu (t.j. NFP sa zníži o 500,00 Eur - o výšku podstatnej hodnoty).

Začiatok realizácie projektu	2015	2 016	2 017
Spolufinancovanie žiadateľa	3 250,00	0,00	0,00
Výška požadovaného NFP	23 750,00	0,00	0,00
Príjmy z prevádzky	3 500,00	4 000,00	4 500,00
Kladné peňažné toky	30 500,00	4 000,00	4 500,00
Oprávnené investičné výdavky	25 000,00	0,00	0,00
Neoprávnené investičné výdavky	2 000,00	0,00	0,00
Výdavky na prevádzku	3 500,00	4 000,00	4 000,00
Splátky úveru - istina	0,00	0,00	0,00
Splátky úveru - úrok	0,00	0,00	0,00
Daň z príjmu	0,00	0,00	0,00
Záporné peňažné toky	30 500,00	4 000,00	4 000,00
Celkové peňažné toky	0,00	0,00	500,00
Kumulované peňažné toky	0,00	0,00	500,00
Výška podstatnej hodnoty	0,00	0,00	500,00

6 Riešenie špecifických otázok súvisiacich s vypracovaním finančnej analýzy

6.1 Využitie výstupov projektu na vlastnú spotrebu

V prípade, ak časť výstupov alebo služieb, ktoré projekt vyprodukuje (napr. vyrobené teplo, elektrická energia) nebude žiadateľ predávať, ale bude ich využívať na vlastnú spotrebu, je ich potrebné v tomto prípade zakalkulovať do príjmov finančnej analýzy.

Výstupy projektu alebo služby, ktoré žiadateľ použije na vlastnú spotrebu ocení trhovou cenou a započíta do príjmov projektu.

6.2 Realizácia projektu v rámci existujúcej infraštruktúry

Často nastáva situácia, že v rámci prevádzky projektu využíva žiadateľ pre potreby projektu i svoj existujúci majetok. Ide napr. o zariadenia, mechanizmy, budovy alebo iný majetok, ktorý nebol zakúpený v rámci projektu, ale pritom je nevyhnutný na zabezpečenie prevádzky projektu (napr. vodárenská spoločnosť sa rozhodne vybudovať novú vetvu kanalizácie, ktorá sa napojí na existujúcu kanalizáciu a existujúcu čistiareň odpadových vôd).

V týchto prípadoch je vo finančnej analýze potrebné zohľadniť i zapojenie existujúceho majetku. S jeho používaním v rámci projektu môžu byť spojené výdavky na jeho prevádzku a zároveň je potrebné počítať s tým, že v minulosti boli na obstaranie existujúceho majetku vynaložené prostriedky, ktoré by sa žiadateľovi mali vrátiť (napr. aby mohol splácať úver, za ktorý bol existujúci majetok obstaraný alebo, aby dosiahol primeranú návratnosť vlastných investovaných prostriedkov).

V rámci finančnej analýzy sa preto sleduje, aká časť príjmov z prevádzky projektu by mala byť vyčlenená na úhradu výdavkov na prevádzku existujúceho majetku, ktorý sa bude využívať pre potreby projektu a na zabezpečenie návratnosti investičných výdavkov, ktoré boli na tento majetok vynaložené v minulosti (napr. aká časť celkovo vybraného stočného bude pripadať na novú vetvu kanalizácie a aká časť na existujúcu kanalizáciu a čistiareň odpadových vôd).

Poznámka: V tejto kapitole sa pre existujúci majetok bude ďalej používať pojem *existujúca infraštruktúra* a pre majetok, ktorý bude obstaraný v rámci projektu pojem *novovybudovaná* alebo *nová infraštruktúra*.

Spôsob, akým sa existujúca infraštruktúra zohľadní vo finančnej analýze projektu závisí najmä od nasledovného:

- do akej miery je nová infraštruktúra schopná samostatnej prevádzky bez existujúcej infraštruktúry;
- či nová infraštruktúra nahradí časť existujúcej infraštruktúry;
- či sa v dôsledku realizácie projektu zmenia výdavky na prevádzku existujúcej infraštruktúry;
- v akom členení a štruktúre sú k dispozícii informácie o prevádzke existujúcej infraštruktúry.

V niektorých prípadoch nie je vo finančnej analýze nutné zohľadňovať existujúcu infraštruktúru a príjmy projektu je možné určiť jednoducho ako rozdiel medzi cenou výstupov projektu pred a po realizácii projektu. Do výdavkov na prevádzku sa následne zahrnú len výdavky na prevádzku novej infraštruktúry. Tento prístup je možné použiť v prípade, ak dôjde k rozšíreniu existujúcej infraštruktúry o novú časť, ktorá je schopná samostatnej prevádzky a zároveň sa nezmenia prevádzkové výdavky existujúcej infraštruktúry.

Častokrát však dochádza k tomu, že sa po realizácii projektu zmenia i prevádzkové výdavky existujúcej infraštruktúry, alebo že nová infraštruktúra nahradí existujúcu časť pôvodnej infraštruktúry (napr. renovácie a rekonštrukcie).

Zohľadnenie existujúcej infraštruktúry je v týchto prípadoch možné vykonať dvoma postupmi:

- znižovanie celkových príjmov z prevádzky novej i existujúcej infraštruktúry o prevádzkové výdavky a odpisy existujúcej infraštruktúry (v každom roku bude pri výpočte výšky medzery vo financovaní zohľadnená len tá časť príjmov z prevádzky, ktorá pripadá na novovybudovanú infraštruktúru);

- započítanie zostatkovej hodnoty existujúcej infraštruktúry do investičných výdavkov projektu (tento postup je ekvivalentný tomu, ak by žiadateľ existujúcu infraštruktúru predal a kúpil späť v rámci realizácie projektu).

6.2.1 Znižovanie celkových príjmov z prevádzky novej i existujúcej infraštruktúry o prevádzkové výdavky a odpisy existujúcej infraštruktúry

Pri tomto postupe vstupuje do príjmov z prevádzky (s ktorými sa bude kalkulovať v hárku *Peňažné toky projektu*) len tá časť z celkových príjmov, ktorá pripadá na novú infraštruktúru. Túto časť je možné určiť ako zníženie celkových príjmov z prevádzky infraštruktúry ako celku o:

- 1) úhradu pomernej časti prevádzkových výdavkov existujúcej infraštruktúry;
- 2) úhradu pomernej časti odpisov¹⁷ existujúcej infraštruktúry (zabezpečenie návratnosti investičných výdavkov vynaložených v minulosti);
- 3) úhradu pomernej časti primeraného zisku z existujúcej infraštruktúry¹⁸ (vzhľadom na náročnejší výpočet nie je zohľadnenie primeraného zisku z existujúcej infraštruktúry povinné);

Výsledná suma príjmov zodpovedá tej časti z celkových príjmov, ktorú je možné priradiť projektu a môže teda slúžiť na:

- 1) úhradu prevádzkových výdavkov novovybudovanej infraštruktúry;
- 2) úhradu investičných výdavkov novovybudovanej infraštruktúry (neuhradené investičné výdavky budú predstavovať medzeru vo financovaní).

Cieľom je, aby do výpočtu výšky medzery vo financovaní (od ktorej závisí i výška NFP) vstupovala len tá časť čistého príjmu (príjmy z prevádzky – výdavky na prevádzku), ktorá bola dosiahnutá v dôsledku realizácie projektu, t.j. v dôsledku vynaloženia investičných výdavkov na nákup novej infraštruktúry.

Alternatívne je možné postupovať i tak, že pomerná časť výdavkov na prevádzku existujúcej infraštruktúry bude zahrnutá vo výdavkoch na prevádzku projektu, ktoré sú uvedené v hárku *Výdavky na prevádzku*. Príjmy z prevádzky projektu sa budú znižovať len o pomernú časť odpisov existujúcej infraštruktúry a pomernú časť primeraného zisku z existujúcej infraštruktúry. Takéto riešenie je možné použiť v prípade, ak je komplikované oddeliť prevádzkové výdavky novej a existujúcej infraštruktúry. Výsledok je v tomto prípade matematicky rovnaký ako v postupe uvedenom vyššie.

Príklad: *Vodárenská spoločnosť v rámci projektu vybuduje novú vetvu kanalizácie, ktorú napojí na existujúcu čistiareň odpadových vôd.*

<i>Existujúci objem odpadových vôd čistených v čistiarni</i>	<i>5 000 m³</i>
<i>Plánovaný objem odpadových vôd čistených po realizácii projektu</i>	<i>6 500 m³</i>
<i>Prevádzkové výdavky existujúcej čistiarne (prepočítané na 6 500 m³)</i>	<i>663,88 EUR</i>
<i>Prevádzkové výdavky novej kanalizácie</i>	<i>464,71 EUR</i>
<i>Odpisy existujúcej čistiarne</i>	<i>431,52 EUR</i>
<i>Podiel primeraného zisku na existujúcu čistiareň¹⁹</i>	<i>35,00 EUR</i>
<i>Cena stočného</i>	<i>1,1618 EUR/m³</i>

V tomto prípade je potrebné celkové príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov vo výške (6 500 m³ – 5000 m³) x 1,1618 EUR/m³ = 1 742,70 EUR rozdeliť medzi novovybudovanú kanalizáciu a existujúcu čistiareň.

¹⁷ V tomto prípade je možné pre kalkuláciu použiť aj účtovné odpisy, nakoľko vernejšie vyjadrujú hodnotu existujúcej infraštruktúry.

¹⁸ V prípade, že predajná cena produkcie bude regulovaná štátom (napr. pitná voda, teplo), pri stanovení primeranej miery zisku sa vychádza z kalkulácie, ktorú používa ÚRSO. V ostatných prípadoch sa pre stanovenie primeranej miery zisku použije nasledujúci vzorec: primeraný zisk z existujúcej infraštruktúry = (odpisy existujúcej infraštruktúry + prevádzkové výdavky existujúcej infraštruktúry) x 4/100
Poznámka: hodnota 4 predstavuje diskontnú sadzbu.

¹⁹ Cenu stočného reguluje ÚRSO. Primeraný zisk nie je možné celý priradiť novej kanalizácii, ale je ho potrebné rozdeliť medzi existujúcu ČOV a novú kanalizáciu. Rozdelenie by sa vykonalo podľa nasledujúceho pomeru (prevádzkové výdavky novej kanalizácie + odpisy novej kanalizácie) / (prevádzkové výdavky existujúcej ČOV + odpisy existujúcej ČOV). Vo vzorovom príklade predpokladáme pomer 1:2.

Celková suma príjmov zo stočného 1 742,70 EUR sa preto zníži o:

- Úhradu pomernej časti²⁰ prevádzkových výdavkov existujúcej infraštruktúry (bod 1)
 $663,88 \text{ EUR} \times (1\,500 \text{ m}^3 / 6\,500 \text{ m}^3) = 153,20 \text{ EUR};$
- Úhradu pomernej časti odpisov existujúcej infraštruktúry (bod 2)
 $431,52 \text{ EUR} \times (1\,500 \text{ m}^3 / 6\,500 \text{ m}^3) = 99,58 \text{ EUR};$
- Úhradu pomernej časti primeraného zisku z existujúcej ČOV (bod 3)
35,00 EUR.

Z celkových príjmov z infraštruktúry prípadne na novovybudovanú kanalizáciu:
 $1\,742,700 \text{ EUR} - 153,20 \text{ EUR} - 99,58 \text{ EUR} - 35 \text{ EUR} = 1\,454,92 \text{ EUR}$

Do príjmov projektu v hárku Peňažné toky projektu budú zakalkulované len príjmy vo výške 1 454,92 EUR. Z nich bude využitých 464,71 EUR na úhradu výdavkov na prevádzku novej vetvy kanalizácie (bod 4). Zvyšných 990,21 EUR ($1\,454,92 - 464,71$) bude tvoriť čistý príjem projektu, ktorý sa môže použiť na úhradu investičných výdavkov novej kanalizácie (bod 5).

V prípade, že bol na obstaranie existujúcej infraštruktúry v minulosti využitý aj NFP z verejných zdrojov (v akejkoľvek forme), je potrebné tento odpočítať od odpisov existujúcej infraštruktúry.

Príklad: Ak bol na vybudovanie čistiarny odpadových vôd v minulosti poskytnutý grant z verejných zdrojov vo výške 60%, potom odpisy nebudú zarátané v plnej výške 431,52 EUR, ale len vo výške $431,52 \text{ EUR} \times (100\% - 60\%) = 172,60 \text{ EUR}$.

Upozornenie: V textovej alebo tabuľkovej časti finančnej analýzy je potrebné popísať aj postup, akým boli zistené prevádzkové výdavky, odpisy existujúcej infraštruktúry a stanovená primeraná miera zisku.

6.2.2 Započítanie zostatkovej hodnoty existujúcej infraštruktúry do investičných výdavkov projektu

Ďalšou metódou na zohľadnenie existujúcej infraštruktúry je tzv. *metóda zostatkových historických nákladov*. Princíp tohto postupu spočíva v tom, že sa určí aktuálna zostatková hodnota existujúcej infraštruktúry a zahrnie sa do peňažných tokov v tom roku, kedy sa finančná analýza zostavuje²¹. Aktuálna zostatková hodnota sa uvádza v hárku *Peňažné toky projektu* v riadku Zostatková hodnota existujúceho majetku. Na rozdiel od predchádzajúcej metódy, v hárkoch *Príjmy z prevádzky* a *Výdavky na prevádzku* budú uvedené súhrnné prevádzkové príjmy a výdavky za celú infraštruktúru (tzn. ako za existujúcu, tak aj za novú infraštruktúru, obstaranú v rámci projektu).

Tento postup vychádza z predpokladu, že ak by žiadateľ existujúcu infraštruktúru nevlastnil, musel by ju zakúpiť ako súčasť investičných výdavkov projektu. Následne sa existujúca i nová infraštruktúra prevádzkuje ako jeden celok, a preto sa príjmy a výdavky na prevádzku uvádzajú spoločne.

Aktuálna zostatková hodnota existujúcej infraštruktúry sa pri tomto postupe určí na základe zostatkovej hodnoty majetku podľa účtovnej evidencie, pričom sa vychádza zo zostatkovej hodnoty na základe účtovného odpisovania. V textovej alebo tabuľkovej časti je potrebné popísať, z čoho existujúca infraštruktúra pozostáva – napr. uviesť zoznam jednotlivých dlhodobých majetkov, zostatkovú cenu každého dlhodobého majetku a vhodný je i stručný popis majetku, resp. popis, ako sa existujúci majetok bude využívať pre potreby projektu. V prílohe finančnej analýzy je vhodné uviesť i podklady, ktoré sa pre určenie zostatkovej hodnoty použili – napr. kartu dlhodobého majetku alebo odpisový plán majetku.

²⁰ Tu je pomerné rozdelenie vykonané podľa množstva odpadových vôd. Je porovnané množstvo odpadových vôd, ktoré bude vyčistené v rámci projektu ($1\,500 \text{ m}^3$) s celkovým množstvom odpadových vôd ($6\,500 \text{ m}^3$).

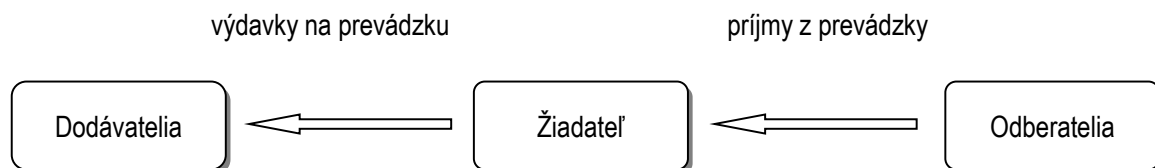
²¹ Aktuálna zostatková hodnota existujúcej infraštruktúry musí byť do peňažných tokov zahrnutá v tom roku, ku koncu ktorého je vypočítaná, t.j. zvyčajne v aktuálnom roku, kedy sa finančná analýza zostavuje. Je to prevažne prvý rok časového horizontu finančnej analýzy ale v prípade, ak už pred spracovaním projektu vznikli nejaké investičné výdavky (napr. prípravné štúdie a pod.), môže sa jednať aj o druhý alebo tretí rok časového horizontu finančnej analýzy.

V prípade, že bol na obstaranie existujúcej infraštruktúry v minulosti využitý aj NFP z verejných zdrojov (v akejkoľvek forme), v hárku *Peňažné toky projektu* sa uvádza len tá časť zostatkovej hodnoty, ktorá bola financovaná z vlastných zdrojov žiadateľa.

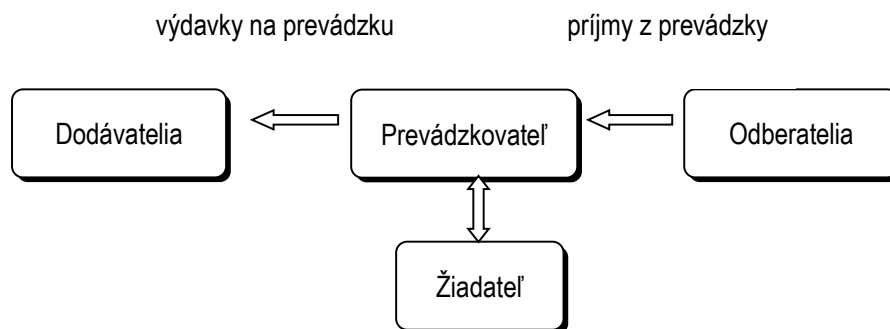
Upozornenie: Oba vyššie uvedené postupy (A. a B.) nie je možné kombinovať, inak by došlo k dvojitému započítavaniu jedného výdavku. V prípade, ak bola existujúca infraštruktúra vo finančnej analýze zohľadnená vo forme jej zostatkovej hodnoty k prvému roku analýzy, už nie je možné znižovať výšku príjmov z prevádzky o odpisy existujúcej infraštruktúry.

6.3 Zapojenie viacerých subjektov do projektu

Pri väčšine projektov sa dajú finančné toky projektu počas prevádzky projektu znázorniť nasledujúcou schémou:

V niektorých prípadoch však môže byť do projektu zapojených viacej subjektov, medzi ktorými budú vznikať i peňažné toky. Schéma peňažných tokov potom môže vyzeráť napr. nasledovne:

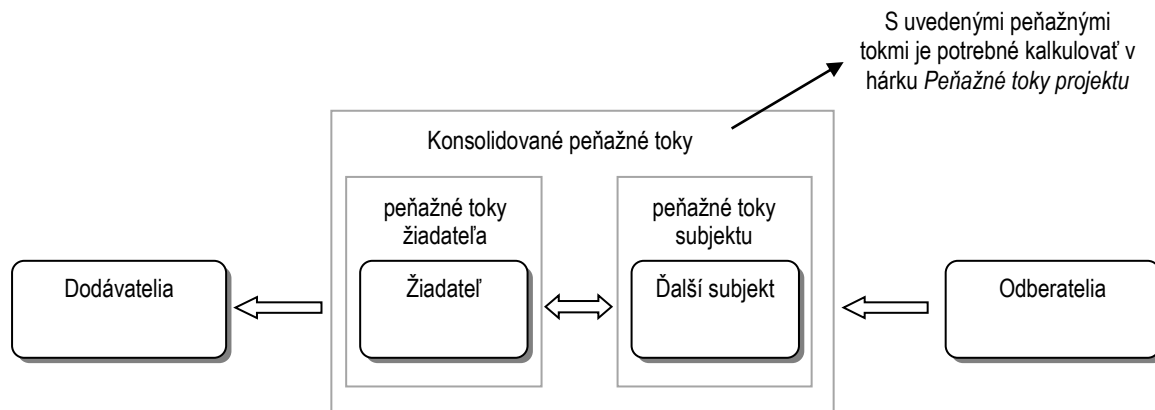
Žiadateľom môže byť napr. obec a ďalším subjektom zapojeným do projektu napr. spoločnosť zo súkromného sektora. Ďalší subjekt môže technicky zabezpečovať prevádzku projektu, odbyt vyrobenej produkcie alebo služieb, vystupovať ako subdodávateľ výrobných vstupov alebo služieb a pod.

V prípade zapojenia ďalšieho subjektu (alebo viacerých subjektov) do projektu, je potrebné v textovej časti finančnej analýzy podrobne popísať, aké peňažné toky budú medzi žiadateľom a ďalšími zapojenými subjektmi vznikať. Je vhodné špecifikovať najmä:

- ktorý subjekt bude zabezpečovať prevádzku (používať majetok);
- ktorý subjekt získa výnosy z prevádzky projektu;
- ktorý subjekt bude mať právo stanovovať ceny produktov a služieb;
- či bude za prenájom majetku platené nájomné;
- či bude spolupráca medzi subjektmi prebiehať za trhových podmienok, alebo si budú žiadateľ a ďalší subjekt navzájom poskytovať zvýhodnené podmienky.

V tabuľkovej časti finančnej analýzy sa vypočítajú samostatne prevádzkové príjmy a výdavky za žiadateľa a prevádzkovateľa, peňažné toky žiadateľa a samostatne peňažné toky každého ďalšieho subjektu zapojeného do projektu. Po stanovení peňažných tokov je potrebné vypočítať konsolidované peňažné toky projektu (t.j. ako keby projekt realizoval len jeden subjekt). Konsolidované peňažné toky sa použijú v hárku *Peňažné toky projektu*. Tak sa zabezpečí, aby bola ekonomická výkonnosť projektu (a podiel príspevku zo zdrojov EÚ a štátneho rozpočtu

pre projekty nespádajúce pod schému štátnej pomoci) kalkulovaná bez ohľadu na to, ako budú nastavené peňažné toky medzi žiadateľom a ďalšími subjektmi zapojenými do projektu.

Pri analyzovaní udržateľnosti prevádzky projektu je potrebné okrem udržateľnosti prevádzky celého projektu analyzovať i udržateľnosť prevádzky samostatne pre žiadateľa a samostatne pre ďalšie subjekty zapojené do projektu. Predíde sa tým prípadu, že na základe konsolidovaných peňažných tokov projektu bude prevádzka projektu finančne udržateľná, avšak podmienky pre žiadateľa alebo niektorého z ďalších subjektov budú nastavené tak, že nedokáže finančne zabezpečiť svoju účasť na projekte.

Poznámka: V prípade ak je prevádzka projektu vykonávaná subjektom, v ktorom má žiadateľ 100% vlastnícky podiel²², postačí len spracovanie konsolidovaných peňažných tokov projektu a nie je nutné vypracovať peňažné toky projektu samostatne pre žiadateľa a samostatne pre ďalší subjekt zapojený do projektu.

6.4 Projekty zamerané na odvádzanie a čistenie odpadových vôd

V prípade, ak je v rámci jedného projektu budovaná stoková sieť, resp. jej časť a ČOV, resp. ide o rekonštrukciu alebo intenzifikáciu ČOV, je potrebné vykalkulovať prevádzkové príjmy aj výdavky samostatne na kanalizáciu a samostatne na ČOV. Do prevádzkových príjmov a výdavkov v hárku *Peňažné toky projektu* bude vstupovať celková suma prevádzkových príjmov a výdavkov (kanalizácia + ČOV).

V textovej časti finančnej analýzy žiadateľ uvedie stručný technický popis riešenia. Pri kanalizácii uvedie typ kanalizácie (gravitačná, tlaková) a či ide o jednotnú, alebo o delenú kanalizáciu. Pri ČOV žiadateľ uvedie, na koľko EO (ekvivalentných obyvateľov) je ČOV dimenzovaná, či budú na ČOV privádzané i dažďové vody, či v rámci čistenia odpadových vôd dochádza aj k odstraňovaniu dusíka a fosforu, a akým spôsobom bude likvidovaný kal z ČOV. Žiadateľ taktiež stručne charakterizuje existujúcu infraštruktúru v prípade, že sa projekt realizuje v rámci existujúcej infraštruktúry.

6.4.1 Prevádzkové výdavky

Prevádzkové výdavky je potrebné rozdeliť v kalkuláciách na fixné a variabilné. Variabilné sú tie výdavky, ktoré sa menia v závislosti od množstva odkanalizovanej a vyčistenej odpadovej vody. Tie sa kalkulujú podľa vzorca *množstvo x cena*. Fixné výdavky sa nemenia v priamej závislosti od množstva produkcie, menia sa len skokovo. V závislosti od ich povahy je možné vykalkulovať ich ako *množstvo x cena*, alebo určiť len ich celkovú výšku. V textovej, prípadne v tabulkovej časti finančnej analýzy je vždy potrebné popísať, ako bolo stanovené množstvo a určená cena, resp. ako bola určená celková výška pri fixných výdavkoch.

Poznámka: V niektorých prípadoch môže byť časť prevádzkových výdavkov znášaná priamo obyvateľmi napojenými na infraštruktúru (napr. ak v prípade tlakovej kanalizácie obyvatelia platia za elektrickú energiu, ktorá je spotrebovaná na pohon čerpadiel, ktoré sú umiestnené priamo v mieste pripojenia na kanalizáciu). Tieto

²² Ide napr. aj o príspevkové organizácie, ktoré obce zakladajú za účelom vykonávania činností vo verejnom záujme.

prevádzkové výdavky sa nezahŕňajú do celkových výdavkov na prevádzku, keďže nie sú znášané žiadateľom, ale priamo užívateľmi infraštruktúry.

Elektrická energia

Pri kalkulácii spotreby elektrickej energie, ktorá sa použije na prečerpávanie alebo v procese čistenia odpadovej vody, môže žiadateľ spotrebu vykalkulovať nasledovne:

- na základe technických údajov o použitých čerpadlách, kompresoroch a ďalšom zariadení, pričom uvedie spotrebu v kW/h na jednotlivé zariadenia ako i sadzbu za kW/h, s ktorou žiadateľ kalkuluje;
- pri ČOV je možné spotrebu elektrickej energie alternatívne vykalkulovať i podľa nasledujúcej schémy:

výdavky na elektrickú energiu = počet EO x elektrická energia v EUR/EO denne x 365

↑
cena za kW/h x kWh/EO denne

↑
spotreba kWh/kgBSK₅ x kg BSK₅/EO

↑
g BSK₅/EO / 1000

Chemikálie

Spotrebu chemikálií môže žiadateľ kalkulovať oddelene na každý druh chemikálie, pričom uvedie samostatne odhadované množstvo spotrebovanej chemikálie a samostatne cenu za jednotku chemikálie. Pri úprave pitnej vody uvedie samostatne najmä spotrebu chlóru. Pri ČOV uvedie samostatne najmä spotrebu železa (v prípade chemického dozrážania fosforu), polyelektrolytu a metanolu (na zvýšenie denitrifikácie).

Výdavky na likvidáciu kalu, zhrabkov, príp. piesku pri ČOV

Výdavky na likvidáciu kalu a výdavky na likvidáciu zhrabkov, prípadne piesku pri ČOV kalkuluje žiadateľ ako dve samostatné položky (oddelené od režijných výdavkov). Na stanovenie výdavkov na likvidáciu kalu môže žiadateľ použiť nasledovný postup:

výdavky na likvidáciu kalu ročne =

počet EO x výdavky na likvidáciu kalu v EUR za 20%-ného kalu/EO denne x 365

↑
produkcia 20%-ného kalu/EO denne v kg x výdavky na likvidáciu kalu EUR/t/1000

↑
produkcia 100%-ného kalu/EO denne v kg x 5 (prepočet na koncentrovaný kal)

↑
produkcia kalu v kg/kg BSK₅ x kg BSK₅/EO

↑
g BSK₅/EO/1000

Poplatky za odber povrchovej alebo podzemnej vody a poplatky za vypúšťanie odpadových vôd do recipientu

Pokiaľ je to možné, žiadateľ uvádza tieto poplatky v samostatnej položke pre každý druh poplatku. Žiadateľ kalkuluje poplatky ako variabilný výdavok (najmä poplatky za odber vody), t.j. v závislosti od množstva dodanej pitnej vody alebo odvedenej odpadovej vody.

Mzdy

Mzdy technických pracovníkov zabezpečujúcich obsluhu a údržbu vodovodnej alebo stokovej siete kalkuluje žiadateľ oddelene od ostatných miezd. Alternatívne môžu byť mzdy pracovníkov zabezpečujúcich údržbu uvedené ako súčasť výdavkov na údržbu. Pri kalkulácii miezd žiadateľ použije nasledujúci odporúčaný postup:

mzdy obsluhy ročne =

priemerná mesačná mzda x 12 x počet pracovníkov zabezpečujúcich obsluhu a údržbu

hrubá mzda + odvody platené zamestnávateľom

Opravy a údržba

V prípade, že si opravy alebo údržbu bude žiadateľ zabezpečovať vo vlastnej réžii, je možné kalkulovať mzdy pracovníkov zabezpečujúcich údržbu i ako súčasť mzdových nákladov (viď nižšie).

Pokiaľ budú opravy a údržba realizované dodávateľskou formou (externou firmou), uvedie žiadateľ túto informáciu v textovej časti finančnej analýzy a prípadne popíše podmienky, za ktorých bude dodávateľ vykonávať údržbu a opravy.

Je vhodné kalkulovať výdavky na bežnú údržbu oddelene od výdavkov na opravy väčšieho charakteru (generálna údržba). V prípade, ak dôjde ku komplexnej výmene väčšej časti majetku (napr. výmena mechanických častí ČOV po ukončení životnosti), žiadateľ kalkuluje tieto výdavky oddelene od prevádzkových výdavkov na riadku *Obnova zariadenia s kratšou dobou životnosti* v hárku *Peňažné toky projektu*. V textovej alebo tabuľkovej časti následne popíšte, o aké výdavky ide a aký majetok je predmetom obnovy.

6.4.2 Príjmy z prevádzky

Cena vodného a stočného

Stočné určí žiadateľ na základe postupu na kalkuláciu, ktorý používa ÚRSO. V prípade, ak sa jedná o realizáciu projektu v rámci existujúcej infraštruktúry stokovej siete, je možné vychádzať z aktuálnej výšky vodného a stočného, ktoré stanovil ÚRSO vo svojom rozhodnutí. V textovej alebo tabuľkovej časti žiadateľ podrobne popíše, ako je cena vodného a stočného určená (spolu s uvedením prípadnej kalkulácie).

Príjmy aj výdavky je potrebné kalkulovať v stálych cenách, a preto nie je potrebné zvyšovať stočné o každoročnú mieru inflácie (nárast vodného a stočného v dôsledku rastu cenovej hladiny vstupov).

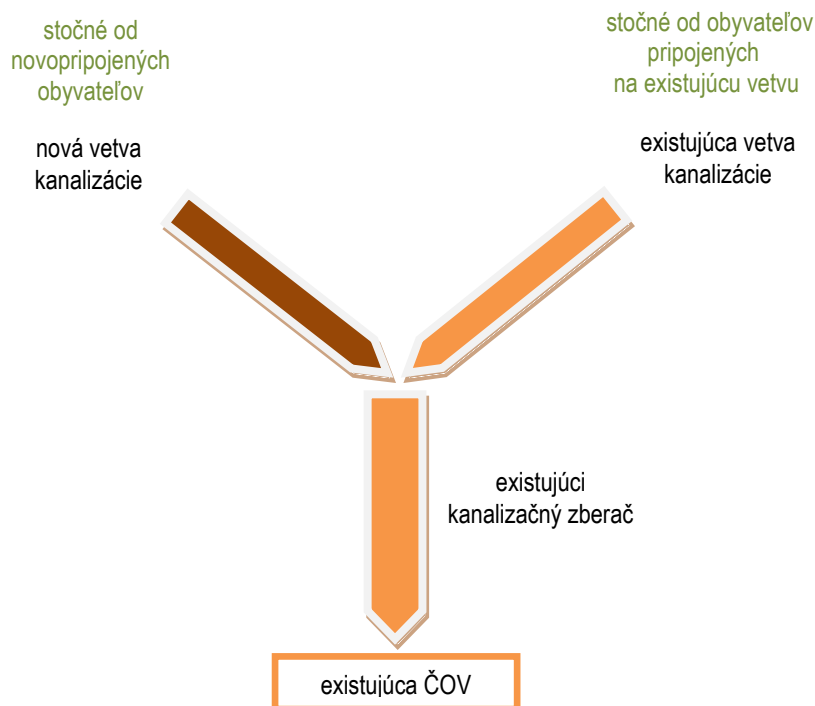
Stanovenie množstva odvedenej odpadovej vody

V tabuľkovej časti finančnej analýzy žiadateľ uvedie podrobný postup kalkulácie množstva odvedenej odpadovej vody.

V prípade, ak sa v rámci projektu počíta s napojením na stokovú sieť, žiadateľ popíše v textovej alebo tabuľkovej časti finančnej analýzy, ako je počet novonapojených obyvateľov určený. Pri stokových sieťach žiadateľ uvedie najmä to, či sa ráta s tým, že časť obyvateľov sa na stokovú sieť nepripojí a naďalej bude likvidovať odpadovú vodu existujúcim spôsobom (septik, trativody a pod.).

6.4.3 Projekty realizované v rámci existujúcej infraštruktúry

Pri tomto type projektov je pomerne častá realizácia projektov v rámci existujúcej infraštruktúry, keď dochádza k rozširovaniu stokovej siete o ďalšie vetvy, ktoré sa pripájajú už na existujúcu sieť. Takáto situácia je znázomená i na nasledujúcej schéme, kde je v rámci projektu dobudovaná nová vetva kanalizácie, ktorá sa pripája na existujúci zberač, ktorý ústi do existujúcej ČOV.

Predmetom projektu je v tomto prípade vybudovanie novej vetvy kanalizácie, preto príjmy a výdavky z prevádzky projektu musia byť kalkulované len na túto vetvu. Prevádzkové výdavky je zvyčajne možné stanoviť priamo len na novú vetvu. Komplikovanejšie je v tomto prípade stanovenie príjmov z prevádzky. Do príjmov z prevádzky je možné zakalkulovať len stočné od novopripojených obyvateľov. To však nemôže byť do prevádzkových príjmov zahrnuté v celej výške, nakoľko stočné by malo pokryť aj časť odpisov a prevádzkových výdavkov existujúceho zberača a existujúcej ČOV.

Pri kalkulácii prevádzkových príjmov je preto potrebné príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov upraviť nasledovne:

- znížiť ich o pomernú časť odpisov existujúcej infraštruktúry, nakoľko časť príjmov zo stočného bude slúžiť i na úhradu investičných výdavkov existujúcej infraštruktúry. Bude sa jednať len o odpisy existujúceho kanalizačného zberača a existujúcej ČOV, keďže existujúca vetva kanalizácie predstavuje časť infraštruktúry, ktorá nie je používaná novovybudovanou kanalizáciou. Odpisy existujúcej infraštruktúry musia byť pomerne rozpočítané medzi novú vetvu a existujúcu vetvu kanalizácie, keďže i existujúca kanalizácia je pripojená na ČOV a kanalizačný zberač. Pomerné rozpočítanie môže žiadateľ vykonať podľa objemu odvedenej odpadovej vody, ktorá pochádza z novej a z existujúcej vetvy kanalizácie;
- znížiť príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov o pomernú časť výdavkov na existujúci kanalizačný zberač a ČOV. Pomerné rozpočítanie je možné vykonať rovnako ako pri odpisoch existujúcej infraštruktúry;
- znížiť príjmy zo stočného od novopripojených obyvateľov o pomernú časť primeraného zisku z existujúcej infraštruktúry, ktorý bude stanovený v zmysle výnosu ÚRSO. Tento krok nie je povinný, v tom prípade však bude celá výška primeraného zisku priradená novej vetve kanalizácie, čo zvýši príjmy z prevádzky a tým zníži výšku NFP.

V prípade, ak bude žiadateľ v kalkulácii zohľadňovať aj primeranú mieru zisku, je potrebné najprv určiť výšku primeraného zisku, ktorá je zahrnutá v príjmoch za stočné z novej vetvy kanalizácie. Túto sadzbu žiadateľ vynásobí objemom odvedenej odpadovej vody v novej vetve kanalizácie.

Celkovú výšku primeraného zisku je potrebné následne rozdeliť medzi novú vetvu kanalizáciu a existujúcu infraštruktúru, na ktorú je nová vetva napojená (existujúci zberač a ČOV), keďže na tvorbe zisku sa podieľa aj existujúca infraštruktúra. Rozdelenie je možné vykonať pomerne na základe pomeru prevádzkových výdavkov a odpisov novej vetvy kanalizácie a výdavkov a odpisov existujúcej infraštruktúry (existujúci kanalizačný zberač a ČOV).

6.4.4 Zabezpečovanie prevádzky vodohospodárskej infraštruktúry iným subjektom

V niektorých prípadoch žiadateľ (vodárenská spoločnosť alebo obec) zabezpečí len vybudovanie infraštruktúry, ktorú následne zverí do prevádzky inému subjektu. K tomuto dochádza napr. v prípade vodárenskej spoločnosti, pri ktorej je oddelená prevádzková spoločnosť a spoločnosť vlastníaca infraštruktúru alebo v prípade, ak je žiadateľom obec a prevádzku infraštruktúry bude zabezpečovať vodárenská spoločnosť alebo prevádzková spoločnosť založená obcou.

Vo všetkých týchto prípadoch je potrebné postupovať podľa inštrukcií uvedených v časti 4.3 *Zapojenie viacerých subjektov do projektu*. V textovej, príp. tabuľkovej časti je potrebné zo strany žiadateľa najmä:

- popísať podmienky, za ktorých prevádzková spoločnosť bude zabezpečovať prevádzku infraštruktúry;
- uviesť, či výber prevádzkovej spoločnosti prebehne formou verejného obstarávania a či sa bude jednať o prevádzkovú spoločnosť s účasťou súkromného kapitálu;
- uviesť spôsob, akým sa bude kalkulovať nájomné;
- uviesť, kto bude stanovovať vodné alebo stočné (v rámci limitov stanovených ÚRSO);
- uviesť, kto bude zabezpečovať výber vodného a stočného a či je vodné a stočné rozdelené medzi žiadateľa a prevádzkovú spoločnosť, alebo si ho ponecháva v celej výške len jedna spoločnosť.

Následne je potrebné v tabuľkovej časti finančnej analýzy samostatne uviesť peňažné toky, ktoré budú vznikať v prevádzkovej spoločnosti, peňažné toky spoločnosti vlastníacej infraštruktúru, ako aj konsolidované peňažné toky projektu (tieto budú vstupovať do kalkulácie výšky NFP v hárku *Peňažné toky projektu*).

Prílohy

Príloha č. 1: Referenčné obdobia podľa typu aktivít

Príloha č. 2: Paušálna sadzba

Príloha č. 3: Finančná analýza – tabuľková časť

Príloha č. 3a: Textová časť finančnej analýzy

Príloha č. 4: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť

Príloha č. 4a: Textová časť zjednodušenej finančnej analýzy

Príloha č. 5: Finančná analýza – tabuľková časť – VZOR

Príloha č. 6: Zjednodušená finančná analýza – tabuľková časť - VZOR